

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

JÄGER
HOV-
FOTO.

Ur innehållet:
MITT FÖRSTA MÖTE
MED DROTTNING VICTORIA
DEN RYSKA EVA.
ÄR KVINNAN INTE
GENTLEMAN?
Bidrag av
Ann Margrét Holmgren,
Alma Söderhjelm,
Ellen Rydélius m.fl.

Lillebil
dansar åter i Stockholm.

K R Ö N I K A

om Mälardrottningen under kritik av sina systrar i landet.

ATT HÖRA SANNINGEN OM SIG själv är för det mesta en nyttig om också något besk medicin. Därför inbjöd en stockholmare sina vänner ute i landet att säga ifall de tyckte att det var något på sned med Stockholm. Om det var den utlovade silverbägaren för bästa svaret som lockade vet jag inte, de inbjudna ha i alla fall inte försummat tillfället att säga sin hjärtas mening. Det har blivit ris och ros om Stockholm. Vi börja väl med det förra och ta som anmärkning nr 1 den man hört många gånger förr. Stockholm ser med ringaktning ner på landsorten, det dumma, efterblivna, löjliga och förlöjligade Grönköping, de tölpiga bönderna, den instängda småstadsbrackigheten och allt dylikt som Stockholm talar så försmädligt och överlägset om, fastän noga taget skulle huvudstaden förtjäna sitt Stockholms Weckoblad likasåväl som Grönköping. Att döma av de många inläggerna med samma tema har landsorten där en av sina ömmaste punkter. Man besinnar inte att de värsta gulascherna, de vräkigaste uppkomlingarna i Stockholm haft sina vaggor stående just på detta bondland som de sedan tala så föraktfullt om. De verkliga infödda stockholmarna tala däremot med rätt mycken respekt om landsbygden ty de ha antingen genom eget studium eller i andra hand lärt uppskatta bygdekulturen som både mera gedigen och allvarlig än den ytlighet i uppfattning och insikter som många gånger kännetecknar stockholmslivet.

Efter denna artigt överräckta bukett åt såväl Ystad som Haparanda fortsätta vi axplockningen. Somliga inrikta sin kritik på någon deltagare som då t. ex. En landsortsbo inte kan med att Skansen håller sångfåglar instängda i ett stinkande ahus, där atmosfären är den vämjeligast möjliga. Men annars är det mer allmänt Stockholm får påskrivet och när en Aurora börjar sin långa epistel med mottot

Ack Stockholm är så skön
men kvinna ändra dig! Det är vår bön

kan man ana att under detta lock ligger fullt med peppar som speciellt bör intressera Damerens Egen. Jag känner mig, försäkrar Aurora, så glad som sutte jag, lika oskyldiga landsortsbo, på Dramaten beväpnad med kikare och konfektpåse. Orsaken? Jo vi få säga vår uppriktiga mening om Stockholm hoc est (Aurora talar latin!) stockholmskan — jag säger *vi* emedan vi äro en hel del damer som tycka lika i detta delikata spörsmål.

Och så börjar Aurora sin vivesektion på stockholmskan — hon tar med i samma veva de fjärligslätta landet runt som apat efter Stockholms oarter. Hon klagar över att kvinnorna blivit allt torrare, allt mera osköna — ty fastän kläderna beundras såsom aldrig förr, äga vi icke, vi barn av vår tid, fulla, varma hjärtan, inga hjärtevinlande leenden. Och vad

särskilt stockholmskorna angår äro deras hjärtan alldeles förtorkade, deras hjärnor fulla av sågspån, deras själar förkrympta. Den enda livgivande substans som möjligen finnes lever endast för *ett* ideal, nämligen Hon själv. Ty sig själv dyrkar hon och låter sig gärna sättas på piedestal. Hon är utmärkt *hur* hon än bär sig åt. Hon förtalar sin nästa i telefon men stiger den förtalade ögonblicket därpå in tas hon emot med ord, söta och lena som honungsdroppar. Visavi arbetsamhet är stockholmskan enastående i att hålla allt fint och blankt *utanpå*; men hur ser det ut bakom kulisserna? Skall hon ha någon bjudning, vilket hon finner fasansfullt men nödvändigt, får hon huvudvärk och ringer efter än det ena än det andra färdiglagade — men inför gästerna stoltserar hon ändå som den duktiga husmodern.

Ja anmärkningsboken är inte slut ännu men som prov på Auroras ringaktning av Den sköna synderskans innevanorinnor räcker nog det här. Och inte tror hon håller att kvinnans politiska frigörelse hjälpt henne mycket. Hurudan har hon blivit sedan hon vart röstberättigad? Svaret på det *ärligt* i Idun om ni vågar! tillägger hon utmanande.

En annan skribent som värdesätter sig under signaturen En erfaren har just inte håller blommor att strö för stockholmskans fötter. Det älskliga blygsamma och evigt kvinnliga hos henne har gått all världens väg, kvar finns endast en kvinna utan djup och innehåll.

Efter dessa jeremiader verkar det ganska uppfriskande att höra rösten av en som haft tillfälle att studera bägge parterna på nära håll men behåller en viss klockarkärlek för sin gamla stad. Det är en Landsortsfrulärarinna, f. d. stockholmsbarn som skriver: Stockholms största fel är att där i *allmänhet* talas för *litet sanning*. Men — *dess största berömmelse* är att där talas *mera sanning* och än mindre förställning än i de s. k. landsortsstäderna.

Vad säger Aurora om det då?

Margareta-dagen firades i Malmö vid Margareta-Paviljongen, i strålände sol-sken med sång, musik, kaffedrickning m. m. under stor tillströmning av besökande. Glädjen steg ytterligare då prinsessan Ingrid och friherrinnan Coyet, — som synes av fotot ovan — med uppvaktande hovdamer gästade platsen. Anledningen till att Margaretdagen alltjämt firas i Malmö är den insats kronprinsessan Margareta, på denna plats personligen gjorde, nämligen den blomstergata som bär hennes namn.

Ett annat svar vars signatur Landsorten förräder dess ursprung har också en viss böjelse för den förkättrade huvudstaden. Hon eller han skriver: Visst är det något på sned med Stockholm. Det ligger inte i landsorten! Vore så fallet skulle allt vara utmärkt. Få vi alltså be om lite Stockholm hit ut! Lite' storstadsluft, gatustämning, jäkt och en portion *Det!* Men inga små lättfotade mälardrottningar behöva medsändas. Det egna lagret är fullt up to date. Eventuellt kunna några fruar Cato, unga och gamla överlätas åt Stockholm.

Ebon tycker att vad som bör räknas Stockholm till förtjänst är dess många utmärkta tidningar och tidskrifter och hon uppmanar publiken att läsa dem mindre havsigt än den gör. Instämmer. När Ebon försäkrar att man kan med nöje läsa Idun två gånger om slå vi blygt rodnande ner blicken. Tack Ebon, men det får dock vara en gräns för älskvärdheten.

Och så till slut ett dokument skrivet "I köket ombord på Neptunbolagets Diana, Bergkvara". Det är ett aktstycke som i all sin okonstlade enkelhet förtjänar att läsas med större uppmärksamhet än många litterärt bättre utformade:

Sen mitt 15:e år har jag arbetat i Stockholm, en tid som tjänarinna, tills jag gifte mig och blev "hjälpamma" i samma familj. Sen blev jag änka och hade ett litet strykeri en tid. Under alla år uppehöll jag förbindelsen med mitt herrskap. Nu är de gamla döda och jag är 53 år. Med detta bakom mig vill jag säga något till Stockholms berömmelse. Jag tycker icke om att Stockholm klandras så mycket, därför ville jag säga detta. Jag vill prisa både de stora vackra och de små enkla hemmen i hyreskasernerna. Det är kvinnorna som skola ha äran av Stockholms berömmelse, de små kvinnorna som i stillhet gå sin väg fram, de som samla familjen omkring sig och läsa ett andaktens ord innan var och på söndagen beger sig åt sitt håll. De äro kärnan inom det brokiga skal som resenären ser för sitt öga på Grand, på dansbanorna och överallt där det Stockholm som roar sig synes.

Strömdraget i en storstad som Stockholm är starkt, det är svårt att komma ur strömfåran. Men det finns karaktärer som likna laxen däri att de kunna gå emot strömmen.

Det är de små kvinnornas stora uppgift att ta hand om männen både de starka och de svaga. Alltid finns det något sympatiskt drag även hos de senare. Jag beundrar stockholmskorna, alltuppifrån de stora betydelsefulla männen och ända till de små trasiga, smutsiga okynniga "rännstensungarna". Men framför allt beundrar jag den stockholmska kvinnan och allt det hon verkar till Stockholms berömmelse.

Skrivelsen är undertecknad "fru Ida" bara kokerska på en båt". Jag tror vi kunna vara överens om att hon bör ha priset.

CELESTIN.

Både kameran
och filmen
bör vara
av märket

KODAK
EASTMAN KODAK COMP.

Alla fotografiska artiklar,
framkallning & kopiering genom
HASSELBLADS FOTOGR. A.-B.
Göteborg - Malmö - Stockholm

DROTTNINGEN MED DET VACKRA LEENDET

NÄR JAG TRÄFFADE DROTTNING VICTORIA FÖRSTA GÅNGEN

DANIEL FALLSTRÖM BERÄTTAR I ETT ROMAMINNE OM DROTTNINGEN.

Gripande berättar Daniel Fallström om sitt första möte med drottningen — det är en skildring, som djupt skall beröra varje svensk:

Det var vid konung Umbertos och drottning Margheritas silverbröllop våren 1893 i Rom, där jag då vistades som Svenska Akademiens Beskows-stipendiat, jag första gången hade äran att samtala med dåvarande kronprinsessan Victoria. Svenske minsitern, baron Carl Bildt, hade älskvärdt nog inbjudit mig att bo i minsterhotellet, palazzo Bolognetti, under min vistelse i Rom och det var där jag träffade kronprinsessan. H. K. H. befann sig där tillsammans med andra gäster, som baron Bildt inbjudit för att från ambassadhotellets fönster åskåda det festliga gatuliv som utvecklades kring kejsar Wilhelms färd till Vatikanen för att avlägga officiell visit hos Leo XIII.

Under kronprinsessans och mitt samtal bad hon mig ärligt besvara en fråga: vad tänkte man hemma i Sverige om hennes årligen återupprepade resor till södern? Man trodde väl måhända att de berodde på ett hugskott, längtan efter omväxling?

Jag svarade sanningsenligt, som hon begärde, att nog fanns det många som fått för sig att kronprinsessan inte alltid trivdes så bra i Norden när kölden och vintermörkret kommo.

De ord kronprinsessan Victoria då yttrade voro sådana att en svensk alltid måste gömma dem som en dyrbar klenod i sitt hjärta. Hon var verkligen sjuk, förklarade hon, och det vore en tvingande nödvändighet för henne att framemot hösten söka mildare luftstreck. Men i Sverige hos make och barn som hon älskade, hos det vackra landet som nu blivit hennes och hos folket, vars landsmoder hon en gång skulle bli hade hennes hjärta rotfäste. Dit längtade hon från den sol och blomdoftande luft, som dock voro en livsbetingelse för hennes sjuka bröst. Därför var det henne alltid kärt när hon på utländsk botten träffade en svensk.

Det sista bekräftade hon ytterligare genom att några dagar efter vårt första sammanträffande invitera mig på middag i markisinnan Chigis palats, där hon under vistelsen i Rom slagit upp sina bopålar. Men tyvärr såg jag mig ingen annan råd än att avstå från denna middag, som jag ändå så ytterst gärna ville vara med om. Jag hade nämligen ingen frack med mig — när reste väl en poet med frack i kappsäcken? — och min ceremonielle vän Bildt förklarade konsekvent att jag måste skrinlägga varje tanke på att uppträda vid kronprinsessans taffel i annan dräkt än frack.

Hoppet är ju det sista som överger oss här i världen och jag hyste nu vissa förhoppningar när jag skickade iväg baron Bildts originelle och lustige betjänt Pietro med ett brev till H. K. H. Kronprinsessan i vilket jag ärligt berättade om min fracklösa existens och att jag med bedrövelse i själen måste avsäga mig äran att antaga inbjudningen.

Pietro kom tillbaka med det verkligt kungliga budskapet: "För poeter ges det undantag. Var välkommen i bonjour!"

Jag kom således i bonjour — även den sanerligen rätt sväranskaffad. Och den middagen hör också till mina ljusaste och gladaste

Till drottning Victorias 65-årsdag den 7 aug. gå många tankar från Sverige till drottningen och dessa ha tagit sig rörande vackra uttryck i några minnen av det första mötet med drottning Victoria, som Idun bett några kända personer från olika verksamhetsområden berätta. Flera följa i nästa n:r och dessutom inbjuder Idun sin läsekrets att inkomma med skildringar av liknande slag. Har Ni mött drottningen och har Ert möte — helst det första — med landsmodern givit några karaktäristiska och värdefulla glimtar av hennes person, skriv då ned dessa erinringar och sänd dem till Idun under märke: "Drottning-minne". 25 kr. betalas för varje infört bidrag.

Romaminnen. Kronprinsessan gjorde les honneures på ett sätt som endast hon kan det.

Det hade sagts mig, att Italiens drottning Margherita, när hon log, var den mest oemotståndligt intagande kvinnan i Rom. Redan efter mitt första sammanträffande med Sveriges kronprinsessa var jag fullständigt på det klara med, att det åtminstone fanns två som kunde göra anspråk på att äga Roms mest förtrollande leende.

Det var med den Romaresan i tankarna jag skrev min dikt "Till kronprinsessan Victoria" när hon en vår vände hem till Sverige. Den uttrycker vad jag än i dag känner för denna på huvudets och hjärtats vägnar sällsynt rikt utrustade furstinna.

Här ett par strofer:

Dock vet jag väl att dina tankar seglat
som vita svanar ifrån Tiberns strand
till Mälarsvåg, vilka återspeglat
ett älskat stycke av de dinas land.

Jag minns i Rom, hur längtan kunde måla
din bleka kind med rosens varma färg.
Jag minns hur dina ögon kunde stråla,
när tanken flög till våra svenska berg.

Din stämmas vemod mig så enkelt sade,
hur hemlös du dig fann i praktfullt Rom,
hur kärt ditt hem i högan nord du hade,
hur bittert veta, att din plats stod tom.

En drottning med gott minne.

Delsbostintan har ofta fått röna bevis på drottningens minnesgodhet:

Delsbostintan, alias fru Ida Gavell-Blumenthal, träffade kronprinsessan Victoria första gången vid en välgörenhetsbasar, som kronprinsessan stod i spetsen för. Stintan medverkade och kronprinsessan visade på det mest förekommande och förtjusande sätt sin tacksamhet. Men därmed trodde fru Blumenthal att hon var glömd. Inte hade väl kronprinsessan varken tid eller intresse nog för att minnas namn och utseende på en person som hon en enda gång hört berätta några enkla bygdehistorier på en basar, tänkte hon. Därför blev hon något förvånad när kronprinsessan, då denna skulle besöka "Mjölkdroppen", doktor Blumenthals verk, lät fråga om inte doktorinnan ville komma med dit, då hon önskade tala med henne.

Stintan kom naturligtvis och när kronprinsessan underhållit sig med henne en stund vände hon sig till prins Wilhelm som var med och ur sin bröstficka tog denne upp kronprinsessans porträtt med dedikation, vilket överräcktes Stintan.

Sedan dess har fru B. ofta varit en välkommen gäst vid drottningens små fester för pauvres houteux eller andra, som hon haft samlade på slottet för att glädja. Och alltid har drottningen, begåvad som hon är med sinne för humor varit bland dem som roat sig hjärtligast åt Stintans prestationer.

När doktorinnan Blumenthal fyllde femtio år var den första födelsedagshälsningen ett lyckönskningsbrev från drottningen. Det överbragtes med en lakej tidigt på morgonen. Och när Stintan skulle anträda sin sista Amerika-turné för ett par år sedan kom bud till henne från slottet. Drottningen ville träffa henne, hon hade observerat den lilla notisen om resan i tidningen. Audiensen blev ganska lång, fru Blumenthal blev på det mest hjärtliga och vänliga sätt utfrågad om allt möjligt som stod i förbindelse med resan, hur hon hade det ordnat för sig därute och hur hon ställt här hemma för sina ungdomar. Och när hon gick fick hon denna hälsning med sig hem: "Hälsa nu barnen från mig att de ska vara snälla medan mamma är borta!"

Charleys tant i audiens.

Drottningen och Charleys tant resonnerade om trädgårdsodling, då hr Elis Ellis var i audiens.

Inte många stockholmsteatrar ha ofta kunnat skryta med så mycken kunglighet som den lilla anspråkslösa Blancheteatern då Elis Ellis framförde gamla hederliga Charleys tant på dess lilla scen. Två gånger bevistade drottningen föreställningen — ena gången i sällskap med konungen, prins Wilhelm och prins Lennart — och båda gångerna föreföll hon att ha lika hjärtans roligt. Och så en dag blev »tant» kallad till drottningen i audiens, skrudade sig i frack och lade sitt jovialiska anlete i passande veck innan han lät anmäla sig för Hennes Majestät. Dessutom hann han fråga hur pass lång tid en sådan här audiens kunde ta.

»Högst fyra, fem minuter», tröstade tjänstgörande hovmannen.

»Vad skall man få samtalsämne att fylla ut en sådan evig tid med», tänkte den eljest uppfinningsrika tanten — och så stod han inför drottningen.

Det gick fyra, fem minuter. Och fem minuter till. Kammarherrn tittade väl på klockan och funderade. Det hade han tid till, ty i dryga 20 minuter varade audiensen.

När drottningen vederbörligen tackat herr Ellis för hans ypperliga tantprestation råkade samtalen in på — trädgårdsodling. Elis Ellis hade nämligen med egna händer förvandlat en rullstensås till en lustgård nästan nere på Västkusten och drottningen befanns mycket intresserad av odlingsmetoden, då hon nere på Solliden hade en egen rosengård, som låg henne nära om hjärtat.

Audiensen slutade med att Charleys tant fick en flera gånger upprepade inbjudan att besöka drottningens ölandsslott och fortsätta samtalen om rosenodlingens glädje och vedermödor.

BARN FÖRSÄKRINGAR

SVEA

STUDIUFÖRSÄKRINGAR

HUVUDKONTOR: GÖTEBORG, V. HAMNGÅT. 3.

KVINNOR OM KVINNLIG VÄRNPLIKT

VÄRDEFULLA INLÄGG AV EN LEKMAN OCH EN LÄKARE.

Ruby Lind.

BARNET ÄR ICKE EN MINIATYR AV en vuxen. Det är en individ för sig, som fordrar sin alldeles speciella omvårdnad. Så t. ex. har barnet en förmåga att öka i längd och vikt, som är större ju yngre barnet är. Det ökar under första levnadsåret med 200 % av sin födelsevikt, vilket senare aldrig sker. Som den kroppsliga utvecklingen så går också den psykiska med raska steg. Den unga kvinnan ställes, då hon blir mor första gången, inför en mängd obesvarade frågor, om hon ej förut intresserat sig för barn och fått vederhäftig undervisning. En huvudpunkt för den nyblivna modern är att förstå, att barnet, sedan det fått sin mat och skötsel punktligt, bör lämnas i fred, med hänsyn till det oerhörda växtarbete, som försiggår i den späda organismen. Barnet skall ej vara familjens docka, som förevisas för besökande tanter och vederbörligen beundras för små söta konststycken: sitta, krypa, gå etc.

En annan punkt, som bör inpräntas hos den unga kvinnan är att hon själv skall amma sitt barn. En allmänt utbredd naturlig uppfödning utgör det bästa medlet att förekomma svårare näringsrubbingar, rachitis m. fl. sjukdomar i den späda barnaåldern. Det enda som gör en mor olämplig att amma sitt barn är pågående tuberkulos, sinnessjukdom eller tärande sjukdomar såsom kräfta och sockersjuka. Att en hel del friska mödrar ej amma sina barn beror i de flesta fall på oförstånd, i ett mindre antal fall på likgiltighet. Kvinnan bör upplysas om amningens stora, ofta livsrådande betydelse för barnet och hon bör undervisas i amningsteknik, ty så underligt det låter, är det just de svårigheter, som möta vid de första amningsförsöken, som avskräcka modern. Märker hon så att mjölken sinar och barnet ej ökar tillfyllest i vikt tillgriper hon resolut flaskan eller ock dagtingar hon med sig själv och använder flaskan som tillskott, vilket oftast inom kort leder till samma resultat — endast flaskuppfödning.

En annan viktig punkt är att mödrarna få klart för sig att snuva, som för ett spädbarn är en allvarlig sjuk-

Lika naturligt som det faller sig att ett barn lär sig alfabetet, lika nära ligger det till för varje ung kvinna att lära sig barnavård, med särskild vikt lagd vid spädbarnets hälsolära och amningsteknik, säger doktor Ruby Lind, en av Stockholms yngre kvinnliga läkare. Barnavårdsexperten fru Karin Tham förordar obligatorisk barnavårdsutbildning.

dom beror på överförd infektion från någon i barnets omgivning och ej på »förkylning». Att det alltså ej hjälper att akta barnet för luft, att pälsa på det ännu mera kläder. Det späda barnet lider nämligen mera av överhettning än en vuxen, ty dess värmeregleringscentrum i hjärnan är outvecklat. Den som har snuva eller hosta bör ej sköta ett barn eller vistas i dess närhet.

En annan sak, som hör till abc för en barnavårdarinna är att veta att ett barn skriker av annan orsak än hunger, ja, att det mycket oftare kinkar på grund av knip och oro i magen av för mycket föda. Detta kan ej nog mycket inpräntas, ty moderns stolthet över barnets viktökning har stundom svåra följder.

Detta och mycket annat om spädbarnsvård borde varje kvinna få lära sig lika säkert som alfabetet.

Många kvinnor anse visserligen ännu att det är så enkelt detta med barnavård. »Kan man få barn, så kan man väl också sköta dem.» Det har ju farmor och mormor kunnat före oss. De glömma, att det ofta är trots den vård, icke tack vare den vård dessa kunnat ge, som barnet växt upp till en frisk individ. Det späda barnet sitter

Karin Tham.

inne med en otrolig livsenergi, som ofta trotsar de vidrigaste yttre förhållanden. De veta ej, att många av de barn, som dö i späda ålder skulle ha växt upp till starka, livskraftiga individer om de fått en rationell uppfödning och vård.

Spädbarnsdödligheten har nämligen med upplysnings framsteg minskat högst avsevärt.

Många kvinnor känna dock med sorg sin okunnighet och brist i barnavård om ej förr, så när de stå inför sitt sjuka barn och måste lämna det till andras vård. En obligatorisk undervisning, teoretisk och praktisk, skulle, därom är jag övertygad, av många kvinnor hälsas med glädje.

Vi veta ju, att ett lands folktillökning beror ej endast på antalet födda barn utan det antal av dessa som växa upp till friska människor.

RUBY LIND.

Fru Margaret Thyberg, f. Dows maka till legationssekreteraren K. R. Thyberg, med sin förstfödde.

Av Iduns redaktion tillfrågad om min ställning till spørsmålet om kvinnans barnavårdsutbildning borde vara obligatorisk eller ej måste jag obetingat svara att jag anser att varje kvinna borde erhålla obligatorisk utbildning i vård av såväl hem som barn.

All fostrans och utbildnings mål är ju att så utrusta individerna att bästa och lyckligaste nation skall kunna dans och huru oöverskådligt mycket måste icke brista i vård av hem och barn — våra stora nationalvärden — så länge hemvård och barnavård ej stå som huvudpunkter i våra kvinnors utbildning.

Jag har under de senaste åren fått packor av brev från unga mödrar vilka tyvärr för sent upptäckt denna lucka i sin utbildning och som måste, kanske i avlägsna obygdstrakter mottaga sina barn utan ringaste begrepp om vad de behöva av klädsel, vård, uppfostring eller fostran, och minst lika amatörartad blir skötseln av många hem vad såväl ekonomi som inventarier beträffa. Vilka stora värden som sålunda gå förlorade — ideella såväl som materiella — är svårt att överblicka. I sanning vi behöva en kvinnans värnplikt och en obligatorisk sådan!

KARIN THAM.

Nervstärkande
Angriper ej tänderna — Förordas av läkare. — Fås å alla apotek.
IDOZAN A svagt avförande
IDOZAN B ej avförande.

och uppiggande vid svaghetstillstånd är järnmedicinen **IDOZAN**.
Begär originalflaska å kr. 3: 50.

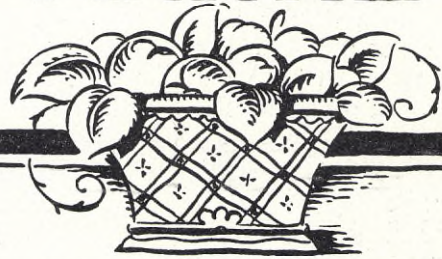
Pröva

Tuppens Zephyr

och Ni köper ingen annan.

JDUN'S JUBILEUMS-ARTIKLAR

DET VAR PÅ EN FRUKOSTRESTAURANG i en av Europas stora städer, där jag gick in för att få mig en bit mat. Det var fullt i den lilla lokalen och isynnerhet var det fullt av fruntimmer och serveringen gick långsamt som den brukar på typiskt kvinnliga restauranger. Jag hade därför god tid att se mig omkring både före, och mellan rätterna. Men de där lunchande damerna sågo ganska ointressanta ut, liksom de herrar som här och där stucko upp sina ruvsiga huvuden bland damernas hattar.

Dock: regeln bekräftas av undantaget, och undantaget utgjordes av en bildskön ung man som satt ensam vid ett bord vid utgångsdörren. Han hade svart hår som strök sig naturligt och olimmat kring huvudet, svarta ögon och "det" över pannan. Han bar en ulster, av de där lätta och sammetsmjuka, som användes i de stora städerna. Rocken var till hälften uppslagen över en gul och brun randad tung silkescrave, som förlänade honom en gedigen och samtidigt romantisk touche. Han hade ett vackert leende och hanterade uppapperska, gaffel och kniv på ett sätt som skvallrade om den verkliga gentlemannen.

I alla fall hände strax efter något, som bestämt upphävde alla mina goda tankar om hans gentlemannaskap. En gammal tunn liten gumma kom instapplande. Hon drog i den tunga dörren, som var en sådan, som man inte bör stänga emedan den stänger sig själv. Nu stängde sig dörren emellertid lite för snabbt, ty gumman blev emellan. Det var inte farligt, men hur hon fubblade så ramlade hon i golvet. Jag reste mig ögonblickligen upp liksom några andra herrar och damer. Och snart var gumman på benen igen.

Medan vi plockade upp henne, hade min blick fallit på den unge gentlemannen vid dörren. Han hade suttit orörlig. Inte gjort någon min att hjälpa henne, fastän han satt närmast intill. Tvärtom hade han tänt sin lilla cigarrett och satt och rökte över sitt kaffe med denna självsäkerhets och isoleeringsring omkring sig, som jag trodde fanns bara hos nordens män. Jag hade blivit fullkomligt ointresserad. Han var inte någon gentleman.

Och ändå blev jag tvungen att en gång till intressera mig för honom. Det var när han gick. Jag såg det först, när han hunnit till dörren som stängde sig själv. Och jag förstod plötsligt varför han inte var gentleman. Han var nämligen — kvinna!

Jag har sett och känt en hel mängd artificiella och affekterade manligt moderna garçon-typer, och jag har sett andra ärligt manliga kvinnotyper. Men något så förvillande likt en man, har jag aldrig i mitt liv sett som denna unga — man, tänkte jag säga.

Är kvinnan inte gentleman?

Av

Alma Söderhjelm

En delikat fråga utslungar Alma Söderhjelm i sin jubileumsartikel, som nog kommer att uppväcka åtskillig diskussion.

Jag kommer inte riktigt ifrån att hon ändå var en man.

Och vad jag framför allt inte kommer ifrån är att hon i alla fall hade bort vara den första att hjälpa upp den havererande gumman. Hennes utseende och typ fordrade det. Det ser illa ut att hålla sig med manlig typ och sitta stilla, när olyckan är framme och hjälp behöves. Det blir på något sätt misskrediterande för det förnäma mans-släkte, som över hela världen benämnes för "gentlemän".

Är då kvinnan inte av naturen gentlemanlike? Är detta högst förnäma mentala tillstånd förbehållet männen ensamt?

Jag är rädd för att man är tvungen erkänna det sorgliga faktum, att så är.

Kvinnan har alltid varit den svaga, hon har haft så fina händer att hon inte kunnat ta i något, så små fötter att man inte kunnat begära att hon skall trampa på stenar, så många invecklade knapparrangemang i klänningarna och så många volanger i kjolarna att trassla in sig i. Och hennes koaffyr sedan! För att inte tala om hennes spröda själ och ansvarsfria samvete!

Genom hela sin livsföring, och genom sin yttre typ blev kvinnan naturenligen destinerad till att vara föremål för gentlemannaskap snarare än att vara gentleman själv. Nu har emellertid kvinnans livsföring och yttre typ helt förändrats, den har förvillande börjat likna en mans. Ja, hon har introducerat i sitt liv en hel del vanor och olater, som äro typiskt manliga, t. ex. röka, dricka etc. Men om kvinnan också i viss mån har börjat motsvara sin moderna typ, om hon blivit man i en del fall, så är det förvånansvärt huru hon fortfarande är kemiskt fri från allt som hör samman med begreppet gentlemannaskap, denna sammansvetsning av tystlåtenhet, lojalitet, hederskänsla och rådighet, som bildar gentlemannaskapet kunde kallas för mannens livsvärnplikt.

Men den som tager de yttre tecknen på en
Fortsättning och slut på Anna Lenah Elgströms jubileumsartikel, vars första del var införd i föregående nummer, återfinnes å sid. 173 i den detta n:r medf. bilagan.

inkarnation, utan motsvarande inre nödvändighet blir löjeväckande. En man med konstnärshår, som inte är konstnär, en flicka i studentmössa, som saknar akademiska grader, en dekoration, som man lånat, en herre i aviatörutrustning, som aldrig kluvit luften, allt detta verkar ungefär lika ursinnigt, som den min väninna, som hade på sin morgonrocks felande knappars plats sytt in några, på vilka man tydligt kunde läsa: kom till Jesus! En karaktig kvinnotyp utan gentlemannaskap — verkar inte också den lånad dekoration utan motsvarande merit — ett "kom till Jesus" utan religion!

Stackars moderna kvinnor, som tror, att Ni bara kan ta en käpp i handen och stoppa er chinjong i byrålådan för att bli karl! Vilken villfarelse! Hur oändligt mycket annat behövs det inte! Ty riktiga karlar blir Ni inte innan ni blir gentlemän. Att vara gentleman åter innebär, att aldrig tänka på sig själv och alltid tänka på andra, att alltid vara rådig och till hands, frisk och parat, att kunna allt, orka allt, vara på gott humör, omtänksam, öm, god och bära sig finskänsligt åt under varje av dagens sekunder. Om du går i skogen med ett litet eller stort sällskap, och det börjar kräla fullt med huggormar omkring sällskapet, så skall du veta, att det är du, bara du, som skall döda alla ormarna. Leker det några barn vid stranden, och någon plötsligt ramlar i, så är det du, som skall blint kasta dig i vattnet, utan tvekan, utan hänsyn för smoking och silkesstrumpor, utan att fråga dig om du kan simma! Tag en plankan var du kan! Tag modet också var du kan! Det måste ske i alla fall för ditt gentlemannaskaps skull. Om du sitter med en väninna på en restaurang och tänker äta en liten "varm smörgås" eller något annat som kostar ungefär 50 eller 75 öre, och det sedan inställer sig ett helt sällskap av ungefär 20 halvbekanta, som slår sig ner vid ditt bord, och beställer hummer och ostron, chablis och champagne, och de alla sedan utan en min stiger upp och går sin väg utan att betala, så får du inte rynka pannan eller se orolig ut, när vaktmästaren kommer med räkningen. Du skall ta den, se över den ytligt provande och lugnt konstaterande, som det brukas i gentlemannakretsar, och sedan ta fram din lilla puderväska och ro ut med sedlarna!

Och ändå är detta ej det viktigaste av gentlemanna plikter. Det är så mycket, mycket annat som kvinnan måste lära för att bli inrangerad i kategorien. Vi måste vara punktliga, exakta, hålla tider, ord, löften! Inte låta någon vänta, inte ur våra små munnar fälla ett ord, som vi inte kan stå för på yttersta dagen! Inte säga vad vi hört, även om vi inte hört det alldeles direkta och i förtroende. Inte tala
(Forts. sid. 808.)

CAP
Kejsarnougat

*Förnämsta nougatchoklad
i 10- och 15-öres-bitar.*

ÅTERVÄNDOM TILL JORDEN!

JORDBRUK PRISAS ALLMÄNT SOM ETT LÄMPLIGT YRKE FÖR KVINNAN

INLÄGG I IDUNS TÄVLAN.

En stipendiat för 25 år sedan från Fredrika Bremerförbundet med uppgift att studera småbruk i Danmark är en auktoritativ röst.

Jordbruksarbetet som yrke för oss kvinnor är alls ingen naturvidrighet, inte är det svårare att avlägga en examen i jordbrukslära, än att förvärva sig kunskaper för att bli läkare, advokat, lärarinna eller vad som helst för yrke man väljer. Med god hälsa och kvicka händer och vanligt bondeförstånd kommer man långt. Skogbygdens »betflickor» tjänar gladeliga på några veckor under sommaren hela sin »eleganta» vinterutrustning och hinner ändå att vara med om diverse jordbruksarbete hemma om de n. b. icke tagit sitt betland alltför långt borta. De bästa resultaten på kvinnligt jordbruksarbete finner man nästan alltid där en kvinna av ödet blivit ensam. Jag minns Matte Jörgenssen som jag besökte för 25 år sedan, det var ute på hedmarkerna i norra Jylland, hon blev änka tidigt, stället var litet och magert, men efter 10—15 år hade uthusen blivit ombyggda, de gamla voro för små att rymma grödan och djuren. Det gamla boningshuset stod kvar, och jag tyckte att fru Matte Jörgensen själv såg ut som en storblommig stockros.

Carolina Crafoord.

Hönsgården kan vara god affär.

I en sakrik och utmärkt artikel förtäljer oss »Spinn Vidare» om sina erfarenheter, som man nog kan spinna vidare på:

För jordbrukets binärningar trädgårdsskötsel och hönskötsel har lantmännen föga tid och intresse, det blir i flesta fall lantkvinnans lott att sköta dessa till hemmets fromma. En lantkvinna behöver ej i våra dagar stå främmande för dessa uppgifter. Genom kurser, utställningar och facklitteratur kan sakkunskap förvärfvas.

Hur ställer sig äggproducering som inkomstkälla? Vissa tider på året äro äggen alltför billiga, men äggmarknaden står dock aldrig stilla.

Engelsmännen hålla särskilt på gula ägg. Här i Sverige har man inte märkt någon särskild förkärlek för de brunskaliga äggen. Själv håller jag gul orpintonhöns, vilka värpa brunskaliga ägg. Jag tycker om den rasen, färgen på hönsen är vacker, kycklingarna utveckla sig fort och till slaktdjur äro de förträffliga.

Höns fordra strö inomhus där de kunna sprätta för att finna kornen, annars bli de för feta. Dessutom böra de ute i höns-

Kvinnan har ett stort arbetsfält i jordbruket — det tycks vara den allmänna uppfattningen bland deltagarna i Iduns tävlan om uppsatser i ämnet »Kvinnan och jorden», där man får till livs både praktiska råd och goda teorier. Vi ha här gjort några utdrag ur tävlingskrifterna.

gården ha tillgång till aska från spisen eller grus samt grönt såsom gräs och maskrosblad. Få ej höns motion värpa ej de tyngre raserna så bra. Det är ej underligt om resultatet blir klen då man ofta ser hur jämmerligt hönsen ha det i trånga, fuktiga hönsgräddor utom räckhåll för gräs och torrt strö samt myllig jord att motionera i.

Gäss anses ekonomiskt att odla. De fordra endast gräsbete och obetydligt med korn, och äggen äro dyra till avel. Ankor äro bra för hushållet, lagom stora, men att producera ankor som slaktdjur, om man ej är lantbrukare utan köper säden, är föga givande.

Vill till sist komma med ett förslag. Då så många människor trängas på kontorsmarknaden vore det lämpligt om en del vände sin håg till jorden. Arbetet i trädgården skänker hälsa och tillfredsställelse. Kunde inte kvinnor med egen trädgård öppna dess grindar och sina hem för unga elever som söka sig fram på trädgårdsområdet. Där en ung kontorsflicka förgäves söker plats och hon skulle vilja arbeta sig fram på det hortikulturella och pomologiska synes henne ofta en kurs vid en trädgårdsskola för dyr, då det blott är på försök hon kastat om levnadsbana.

Iduns augustipristävlan.

Som tävlingsämne för augusti i artikelserien Månadstävlingar har Idun valt ett ämne, som säkert skall locka många pennor

Söndagen och hemmen.

Söndagen är sedan urminnes tider veckans rekreationdag, men dess betydelse i detta avseende tycks bli allt mindre, anse många. Förhåller det sig så? Är detta en lycklig utveckling? Vad önskar Ni av veckans vilodag och hur vill Ni tillbringa den? Allt detta — och ännu mera — är frågor, som söndagen inspirerar till och som det gäller att besvara i denna tävling, där vi vänta många goda synpunkter och förslag i en för hemmen och den enskilda individen aktuell fråga. Uppsatsen märkt »Augusti-tävlan» skall vara inlämnad före augusti månads utgång. 100 kr. i pris tilldelas det bidrag, som av redaktionen anses vara det bästa.

Om en flicka arbetade en sommar i en lantkvinnas trädgård vore det till bådas fördel. Ägaren fick sin trädgård fri från ogräs, då tiden knappast räcker till för en lantbrukarefamilj, att sköta trädgården, och den unga kontorsflickan fick mot fritt vivre, inblick i trädgårdsarbetets mysterier, och kunde förvissa sig om hon hade verklig håg och kraft att fortsätta vid en trädgårds-skola.

Spinn Vidare.

Kvinnorna borde inrätta lantbruksskolor, »bygdegårdar».

Ett förslag som kanske tål att tänka på:

Hur vore det om några driftiga kvinnor satte igång med gemensamhetsjordbruk i större skala? Staten äger ju på flera håll i vårt land stora gårdar, som det varit tal om att avyttra till småbruk bland annat. Småbruk eller storbruk är väl en av omständigheterna betingad fråga. Jag kan inte inse varför kvinnor ej skulle kunna driva storbruk! Om de ej orka med det allra tyngsta arbetet — vilket de dock bör orka med, om de organisera arbetet riktigt — så kan de ju ta manlig arbetshjälp.

Låt oss tänka oss, att några duktiga kvinnor med resurser övertaga en väl belägen större gård. De böra då först se sig om att få lämplig arbetskraft. Vilja de experimentera med enbart kvinnlig sådan, så finns det ju inom både medelklassen och arbetareklassen duktiga unga flickor, vilka säkert med glädje skulle vilja vara med om att arbeta i jordbruk under dessa delvis nya förhållanden.

Denna gård skulle vara en förening av hem och skola, och eleverna, om man vill kalla dem så, skulle gå en viss tid som lärlingar utan lön, efter vilken tid lön skulle utbetalas. Såvida man icke kunde ordna lönefrågan kooperativt och genom andelsprincipen. Det vore något man finge experimentera sig fram till. Om flera sådana, låt oss kalla dem bygdegårdar, kom till stånd, skulle vårt land så småningom kunna avskriva arbetslöshetsproblemet. Staten har ju för nästkommande år beviljat 5 1/2 millioner till arbetslöshets hjälpen. Socialdemokraterna begärde 8 millioner. Om staten finge använda dessa pengar till understöd åt nya jordbruk, vore man måhända inne på rätt väg vid arbetslöshetens bekämpande.

D E N R Y S K A E V A

HUR DE LANDSFLYKTIGA RYSKA KVINNORNA FINNA SIG
TILLRÄTTA I NY OMGIVNING

KVINNOÖDEN OCH KVINNOPROFILER. AV ELLEN RYDELIUS.

DEN RYSKA KVINNAN... HON HAR alltid intresserat mig alltsedan jag första gången läste brevet från Pusjkins Tatjana, den lilla godsägardottern som förklarar sin kärlek för den demoniske Onegin, då jag hörde talas om den första revolutionären Vera Sasulitj, den 24-åriga familjeflickan, som en januaridag 1878 sköt av sin revolver mot en av tsardömets mäktiga polischefer general Trepov, då skildringen av Sonja Kovalevskajas vetenskapliga karriär och Marie Basjkirtsevas hänsynslöst öppenhjärtiga dagboksanteckningar fångade min uppmärksamhet. Sedan dess har jag studerat henne i otaliga böcker, i många järnvägsakupéer och restaurangmatsalar och den ryska Evatypen står fortfarande för mig som Europas mest fängslande kvinnogestalt full av oberäkneliga möjligheter. En polsk författare, K. Wahszewski, förut känd för litteraturhistoriska verk, har nyligen i ett arbete La Femme russe, tecknat en bild av ryskan, tyvärr chargerad och färgad av polackens partiska syn på sitt grannfolk. För min del har jag i Paris, Rom och Berlin råkat ett helt galleri av skiftande typer, vilka i landsflyktens och fattigdomens prövningar visat vad den moderna ryska kvinnan är mäktig av själskraft och mod. Det är givet, att bland kvinnorna liksom bland männen en del gå under i kamp mot frestelser och nöd, men det stora flertalet av societetsdamer och intellektuella — någon underklass existerar ju inte bland emigranterna — ha dock ehuru handicappade av ett sorglöst förflutet, av fördomar och ovana vid praktiskt arbete förstått att rädda åt sig en brödbit och en vrå, som de kalla hem.

I en av Paris tråkiga smutsiga förstäder, som författaren Leonard Merrick så träffande kallat Paris gråa kjortelfäll, sitter en ung, blek officersfru hela dagen i sin stol och syr utsökta underkläder av rosa-färgad crêpe de chine och champagne-färgade spetsar. Hennes man, gardesofficer hos tsaren, har efter en munter och oförsiktig ungdoms nöjen fått paralysie generale. Hans bortskämda hustru, som bara varit gift några få år med honom i Ryssland, har efter revolutionen skött honom uppoffrande i denna vindskupa, lagat mat, tvättat golv och förtjänat deras uppehälle

En rysk intelligentyyp.

"Europas mest fängslande kvinnogestalter, fulla av oberäkneliga möjligheter" — så karakteriserar författarinnan av denna artikel de ryska kvinnorna, vilkas öden i landsflykten hon gör en intressant och gripande teckning av.

på sin enda möjlighet, skickligheten i att sy.

I dagarna har Sofja Ivanovna — detta och följande namn äro givetvis fingerade — lyckats få sin man, som kan dö om en vecka men också kan leva i årtal — placerad på ett sjukhus, och hon talar med strålande ansikte om hur det ljusnat för henne, det nu överflödiga rummet har en ung man av god rysk familj, numera arbetare i en fabrik hyrt, hon kan avbetala femtio francs i månaden på sina skulder. Och jag har ju en förtjusande bostad, tycker ni inte, Elena Petrovna? frågar hon mig. Kära läsarinor, ni skulle ha ryst vid tanken att bo som den f. d. societetsdamen från Petersburg: det omaka, löjligt ömkliga sällskap av bohag man bara möter i de torftigaste möblerade rum. Några ryska böcker, rosorna i en billig blå vas och tsarens porträtt på den granna blommiga tapeten var den enda personliga prägeln i rummet. Men Sofja Ivanovna syr och drömmer om ett nytt giftermål en gång: hon vill gifta sig för att få barn. Nu har hon som enda vän en liten snörflande bulldogg, för vilken hon anförtror sina bekymmer och sin glädje...

Om Sofja Ivanovna är den borgerliga kvinnan, som drömmer om familjelyckan, så tillhör Anjuta de intellektuella som leva för en idé. Hennes rum — hon bor gratis hos en religiös orden mitt i konstnärernas Montparnasse — liknar fullkomligt en liten grå klostercell. Kring det stora krucifixet över den prydliga vita flicksängen hänger det skulpterade radbandet i form av ett hjärta, men Jesu hjärta är det enda Anjuta någonsin vill förvärva. Det finns bland de få småsakerna i denna nunnecell två mansporträtt, men det ena är den klassiske författaren Sologub, det andra påven i Rom. I kväll, då jag besöker Anjuta, är hennes bleka, oansenliga varelse fylld av en stor tillfredsställelse, hon har avlagt sin licentiatexamen i filologi vid Sorbonne, hon har fått goda betyg och beröm för sin förmåga att uttrycka sig på franska. Ett par veckors vila på landet och hon skall definitivt dra sig undan världen i ett kloster och skriva och arbeta för det mål, hon satt sig före, så som en av kuggarna i ett stort hjul: föreningen mellan den katolska och den ryska ortodoxa kyrkan. För den skull har hon legat sju år vid Sorbonne, nu står hon vid tröskeln till sitt livs dröm och utan nyfikenhet eller intresse för en värld, som hon icke känner, går hon bort i klostrets arbetsfrid och ensamhet. Anjuta har levat sju år i det sköna, levnadsglada Paris, men hon har ännu aldrig sett ljusreklamerna flamma mot natthimlen. Det hör till Anjutas självtagna levnadsregler att icke gå ut efter halv nio på kvällen.

När Dasja kom till Paris för några år

Anna Ilinisjna, Andrejevs änka — en rysk skönhetsstyp.

sedan efter att ha kastats som ett skeppsvrak till några andra av Europas länder hade hon räddat en koffert med vackra kläder, ty hemma var hon en elegant och förtjusande liten kvinna. Hon fick en vindskammare hos ett par rika bekanta, efter ett par besök på »Lopptorget» blev den en underbar liten kula, möblerad med vackra småting för några sous. Kläderna i kofferten sålde hon, köpte litet material och formade med den smak, som man annars bara är van att finna hos parisiskan, hattar som hon sålde. En dag köper hon vaxduk på en pharmacie, trollar fram blommor av det hygieniska stoffet och lancerar ett stort mod. Som hon utan att vara vacker har ett utseende, som gör att ingen kan säga nej till henne, gör hon små lyckade kupper, köper, säljer, sätter upp en modeaffär och överlåter den på bättre villkor. Hon möter en ung advokat, gifter sig med honom och lever nu för att, ärelysten och smart, hjälpa honom fram till en stor karriär. Det är alltid blommor på matbordet hos Dasja, nu bor hon inte mer på nåder i en vindskammare utan har en trerumsvåning med valnötmöbler — naturligtvis från Lopptorget — och sidengardiner för fönstren. Och de bittra äventyren, ångesten, då den förste mannen övergav henne i en främmande stad, utan pengar, allt har sjunkit ned till själens botten...

Detta är ju sedelärande fabler, anmärker ni litet ironiskt, nåväl, låt oss passera förbi ett par andra typer: Marja Vasiljevna, författarinnan, den lilla vampyrkvinna som efter fem glas likör följer vilken man som helst... men ändå aldrig släpper sin man, som älskar henne och förlåter henne allt, emedan hon var den första kvinnan i hans liv. Eller Zina Aleandrovna, som alltid äter ute på restaurang med sin tillfällige vän, medan mannen, som försörjer henne, sitter hemma med deras lilla vackra, begåvade pojke.

Dock, vändom återigen till den borgerliga idyllen. Den här gången blommar den i Clamart, där Leonid Andrejevs änka, Anna Ilinisjna slagit sig ned med sina två pojkar. Hennes båda döttrar äro i Prag, den ena gift och till och med mamma — en yngre och sötare mormor än Anna Ilinisjna har ingen skådat — den andra som stu-

(Forts. sid. 809.)

HEMLIV OCH SÄLLSKAPSLIV

PRINSAR AV BÅDE BLODET OCH HJÄRNAN
SAMLAS PÅ DOORN.

Hermine med en av sina söner.

DE KORTARE ELLER LÄNGRE BESÖK som kejsarens enda dotter, hertiginnan Victoria Louise av Braunschweig, jämte sin make brukar göra på Doorn äro alltid fyllda av solsken. Ofördärvad, impulsiv och älskvärd strövar hon omkring i trädgården arm i arm med sin make. Tillsammans med honom hälsar hon på hos hushållets olika medlemmar, och hon åtföljer honom på varje biltur i trakten. Den lycka, som strålar ur hennes ögon, meddelar sig åt andra.

Victoria Louise står kejsarens hjärta mycket nära. Det intima band, som existerade mellan far och dotter då han, när hon var liten, om kvällarna höll hennes hand för att göra henne mer mottaglig för John Blunds visit, är ännu i dag lika fast. Kejsaren har alltid haft en viss svaghet för sin enda dotter, men han undanhåller därför icke sina övriga barn sin faderliga ömhet.

Eftersom kejsaren ej kan besöka världen, kommer världen till honom. Bland den senaste tidens gäster erinrar jag mig prins Sigismund med gemål, prinsen och prinsessan av Hohenzollern—Sigmaringen, huvudmannen för familjens katolska gren; hertigen av Coburg-Gotha, med sin älskvärda maka och förtjusande dotter; konungen av Sachsen; prinsen av Waldeck; hertigen av Ratibor, mina systrar och deras gemåler och flera av det gamla kejsarliga hovets trogna vänner. En del stanna endast över en söndag, andra stanna längre. Jag har redan nämnt, att min mors kusin, änkedrottningen av Holland är en av de mest välkomna gästerna. Vi besöka henne ibland på slottet Soestdijk, i närheten av Doorn. Hon är en vänlig och fint bildad dam, som har många vänner i såväl Tyskland som Holland.

Exkejsarinnan Hermines memoarer, som influtit i Idun varje vecka allt sedan n:r 21 i år, fortsätta här med en intim skildring av hemlivet på Doorn.

Prinsen von Genienland exkejsarens gäster — bekanta namn i Europas kulturvärld.

Våra gäster äro dock icke uteslutande medlemmar av den gamla aristokratien. Både kejsaren och jag ha alltid haft en viss förkärlek för sådana personer, som Heine kallar Prinsen von Genienland, prinsar ej av blodet utan av hjärnan. Jag skall blott anföra några namn. Där finns Hans Dahl, som fäster havet på sin duk — han åtföljde kejsaren på dennes resor norrut — och Alfred Schwartz, som har målat utmärkta porträtt av kejsaren och mig. Där är Rudolf Herzog, vilken som krigskorrespondent gjorde kejsarens bekantskap. Herzogs krigsdikter voro framstående lyriska alster. Hans romaner gjorde honom till en av Tysklands mest framgångsrika prosaförfattare. Han har föreläst i Amerika och har skrivit en roman, betitlad »Den stora längtan», som behandlar tyskarnas liv i Förenta staterna. Han bor i ett eget slott vid Rhen, under det att de flesta skalder tyvärr nöja sig med luftslott.

Ej heller kan jag glömma Josef von Lauff, kejsarens favoritdramatist, som med stor skicklighet har dramatiserat Hohenzollernarnas bragder; Rudolf Presber, som charmerar med sin lyrik och hånar med sin satir; eller den berömde sångaren Joseph Schwarz, som avled efter en operation i november 1926. Vidare professor Stegemann och professor Friedländer, kammarsångare och musiker, fru Clara Remmert, den odödlige Liszts enda överlevande elev; och Börries Münchhausen, vars namn förutbestämmer honom till skald. Såsom en ättling i rätt nedstigande led av den bekante baronen, har von Münchhausen ärvt sin stamfaders fantasi. Hans tankes djärva flykt och hans välljudande poesi gör honom till den största nu levande balladskrivare på det tyska språket.

Därpå finna vi där Trobenius, som öppnar för oss de mörka kontinenterna och frånrovar dem hemligheterna med deras uråldriga kulturer; professor Bodo Ehardt, som har rekonstruerat Hohkönigsburg; professor Dörpfeld, som tillsammans med kejsaren ledde utgrävningarna på Corfy; professor Schulte, som redogjorde för sina utgrävningar i Spanien, och många andra, som hålla oss i förbindelse med den vetenskapliga världen.

Jag får ej heller förbigå greve Luckner, den tappre sjömannen, som sänkte aderton fartyg utan att förspilla ett människoliv, något som gjorde honom omtyckt av kejsaren. För närvarande gör greve Lucknar en tur jorden runt i sin segelbåt tillsammans med sin lilla ljusa, svenska hustru.

Dock, jag kan icke här återge namnen på alla de framstående statsmän, vetenskapsmän, teologer och läkare från Tyskland och Holland, som ha besökt Doorn. Tid efter annan ha vi även haft nöjet att se som gäst en engelsman, som sir Thomas Barclay, eller en amerikanare.

Hemliv och — hundliv.

Då vi ej ha några gäster, tillbringar kejsaren aftonen med att sitta tillsammans med mig i mitt rum och läsa. Stundom är jag hos honom i hans arbetsrum i tornet, där han omgives av alla de souvenirer från sitt liv, som han mest värderar, bland dem ett av hans farmor målat vattenfärgs-porträtt av honom själv. Det är i detta rum som han skriver sina brev och böcker, sittande på en vridbar stol försedd med en sadel.

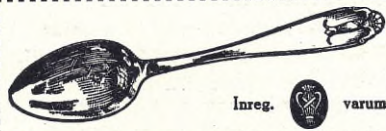
Kejsaren diktar sällan. Han föredrar att skriva ned alla sina manuskript för hand. Hans sekreterare skriver dem sedan på maskin och införlivar originalet med det kejsarliga arkivet. Från den ena väggen i kejsarens arbetsrum blickar en egyptisk drottning, Tutankhamons svärmöder, hemlighetsfullt på den besökande.

Utanför hålla kejsarens tre taxar vakt. De voro hos kejsaren i slottet i Berlin. De ha följt honom genom världskriget, och, trognare än många människor, ha de följt honom i hans landsflykt. Då han gör sina promenader i parken eller i byn springa de alltid livligt före honom. Ibland sacker Senta, den äldsta av dem, efter en liten bit, men anstränger sig så mycket hon kan för att hålla jämn fart med sin herre, så långt hennes astma tillåter.

Min egen hund Arno, en stor fårhund, tolererar taxarna fastän han inte kan förstå varför dessa små kräk få vara inne då han måste stanna utanför och sova i sin hundkoja om nätterna. Ännu en representant för hundsläktet finnes på Doorn, nämligen Wai-Wai, en kinesisk aristokrat. Han tillhör Carmo, som själv sköter om honom. En »entente cordiale» existerar mellan den store Arno och den lilla obetydliga Wai-Wai.

Exkejsaren trivs tillsammans med Fredrik den store.

Det bekvämaste rummet är rökrummet, där vi bruka vistas efter lunch och middag i synnerhet då vi ha gäster. Rummet är helgat åt Fredrik den store, som var lika bekant som general och som rökare. Minnet av hans kända »tobakskonselj» skall alltid sväva som en lätt rök över Sans Souci. På ena väggen hänger ett av Pesne målat porträtt av Fredrik såsom ung. En byst föreställande honom vid högre ålder blickar emot en från ett hörn. Kuriosasamlingen innehåller minnen från hans fältslag. Bland annat finnes där de ordensdekorationer som han givit till sina generaler, och som sedan av dessas ättlingar återlämnats till den kungliga samlingen.

Inreg. varum.

Bed en guldsmed visa Eder
VASAMODELLEN

Tillverkare:

Guldsmeds A.-B. i Stockholm

Kemisk Tvätt

utföres förstklassigt vid

A.-B. NYA BLÅ HAND

Söder 334 26. Postadress: Liljeholmen, Liljeh. 23.

RUTIKER: Hölländaregatan 13. Tel. Norr 4633; Birger Jarlsgratan 7. Tel. Norr 125 09, Riks Tel. 53 73; Brännkyrkagatan 2. Tel. Sö. 334 39; Hornsgatan 170, Tel. Sö. 301 35; Anna Walhjalt, Skolvägen, Ålfsjö.

HOS EXKEJSARPARET PÅ DOORN

»VÅRA HJÄRTAN PULSERA SÅSOM ETT» SÄGER HERMINE
OM EXKEJSAREN OCH SIG SJÄLV.

Porslinet ovanför eldstaden har en romantisk historia. Det har bärgats från havsbotten. Det är återstoden av en servis som beställts i Kina för Fredrik den stores räkning. Varje pjäs är ett konstverk, som med stor omsorg utförts av en skicklig målare. Människorna som avbildats äro förmodligen tyskar, men den kinesiska artisten har betraktat dem med kinesiska ögon. Omedvetet gav han de preussiska ansiktena en mongolisk anstrykning och deras germanska ögon fingo den mongoliska snedheten. Den dyrbara porslinsuppsatsen lastades på ett fartyg och avsåndes till kungen av Preussen med hjärtliga hälsningar från Himmelens Son. Men tyvärr voro vädrets makter icke gynnsamt stämda mot skeppet. Det förliste någonstades i Nordsjön. Nu dinera Neptunus och hans döttrar på Fredriks porslin! Några av de utsöktaste pjäserna ha av vågorna förts iland, och pryda nu troligen enkla fiskarkojor. De pjäser som vi ha på Doorn räddades av en händelse för en tjuv, trettio år sedan. Det var kejsar Fredrik och hans maka som upptäckte och hemförde dem.

I motsats mot sin store stamfader röker kejsaren ej pipa. Han röker ej ens cigarrer. Liksom fältmarskalk von Hindenburg röker han blott en och annan cigarett. Då och då gör även jag honom sällskap.

I rökrummet intaga vi vårt kaffe. Stundom smaka vi på en likör, som speciellt iordninggjorts för det kejsarliga bordet på kejsarens gods i Cadinen, där hans kända porslinsfabrik är belägen. Kejsaren själv smakar nästan aldrig alkohol. Efter midagen dricker han ojäst vindruvssaft eller lemonad. En och annan gång tar han litet tysk burgunder blandad med vatten. Han tycker mycket om te. En tysk beundrare i Brasilien skickar honom regelbundet några säckar av det bästa kaffet av varje års skörd.

Kejsaren läser högt för sin gemål och sitt hus.

Alla stolarna i rökrummet äro synnerligen bekväma. En stor fåtölj med en kudde är kejsarens, bredvid den är min. Här sitta vi om kvällarna under livligt samspråk med våra gäster och med de personer som frivilligt betjäna kejsaren i hans landsflykt. Ofta läser kejsaren för oss ur någon bok, som fångat hans uppmärksamhet. Varje kväll läser han högt artiklar ur franska och engelska tidningar, som han översätter med hänsyn till dem som ej äro förtrogna med dessa språk.

Kejsaren får många engelska och amerikanska tidningar och tidskrifter. Han markerar i marginalen de stycken som han tillmäter särskilt stor betydelse. Han gör själv ett sammandrag av nyheterna för dagen från internationell synpunkt. Detta

sammandrag läser han för oss på kvällen, och gör därvid vissa tillägg och anmärkningar. Varje dags anteckningar får ett nummer och en plats i arkivet. Kopior skickas till några personer i Tyskland och annorstädes som särskilda tecken på kejsarens ynnest.

Dessa sammandrag ådagalägga en ofel-

Mera om hembygdsdräkten.

Västergötland — segruten mark.

På Iduns fråga till landshövdingefruarna om möjligheten att hålla intresset uppe bland allmogen för folkdräkterna har ytterligare inkommit ett svar, från landshövdingenskan Marianne Ekman, Skaraborgs län, som skriver:

Inom Skaraborgs län användas de gamla västgötadräkterna ganska sparsamt. Det är stor skada, ty intet kan väl vara vackrare och gladare att se än våra vackra, färgstarka nationaldräkter, särskilt i sommrönnska under en blå himmel.

Till vardagsbruk är nog vår västgötadräkt i likhet med de flesta andra hembygdsdräkter både obekväma och dyrbara att använda. Därför tror jag det vore både omöjligt och opraktiskt att försöka göra nationaldräkten till en dagligdräkt — men till hälg, till högtid och till fest och särskilt utom i det fria, där har den sin rätta plats och lämpliga användning.

Jag tror att J. U. F., hembygdsföreningar och folkhögskolor skulle kunna göra oändligt mycket för att skapa kärlek till och användning av nationaldräkterna. På några platser är glädjande nog redan så fallet.

I detta sammanhang kan jag icke underlåta att nämna om det vackra och präktiga arbete, som, av särskilt trenne av våra godsägarefruar här i länet, utförts och fortfarande utföres för att sprida kärlek till och uppmuntra användandet av västgötadräkten. Jag menar fru Hilma Kjellberg på Storeberg, grevinnan Ingeborg Hamilton på Blomberg och hennes dotter grevinnan Ebba Hamilton på Bossgården. Dessa damer hava var och en inom sin verksamhetskrets gjort det bästa, som kunnat göras, för detta vackra mål.

Länets Hemslöjdsförening anskaffar materialier till och förfärdigar och saluför även våra hembygdsdräkter.

*Marianne Ekman
J. Klingensjö.*

Den kejsarliga familjen i Doorn på promenad.

bar förmåga hos kejsaren att skilja agnarna från vetet. Det tryckta ordet kan ej återge kejsarens sätt att uttrycka sig, de satiriska vändningar och den humor, som han ger åt olika notiser. Stundom avbryter han sin läsning för att göra förutsägelser. Det är förvånande hur ofta hans profetior gå i uppfyllelse. Jag tvivlar på om någon nu sittande minister har en mer gedigen uppfattning om vad som händer ute i världen är denne landsflyktige kejsare. Han betraktar den politiska utvecklingen ej från en nations eller nationsgrupps synpunkt utan från hela vår planrets. Som en sann statsman tänker han ej i dagar utan i decennier och sekel.

Emellertid är politiken ingalunda min makes enda intresse. Han är livligt intresserad av arkeologi och religionshistoria. Rasproblem ha alltid tilltalat honom, och hans umgänge och korrespondens med Leo Trobenius vidmakthåller och ökar detta hans intresse. Hans gamla hobby, navigation, är kär för honom, även på Doorn. Han kan undervisa en ingenjör i tekniska detaljer inom skeppsbyggnadskonsten. Han förvånar alltid, och liksom en annan gråskäggig ungdom, Bernhard Shaw, njuter han av det.

Kejsaren bryr sig ej om spiritismen, men han är intresserad av klarläggandet av de esoteriska problem, som kunna vetenskapligt förklaras. Han tror ej på spöken. Han har aldrig sett den omtalade Vita frun varken i slottet i Berlin eller på Doorn. Hans sinnesklarhet erkänner inga spöken.

Då kejsaren läser, använder han hornbågade glasögon av den typ, som, att döma av franska skämttidningar, tyckes vara så populär i Amerika.

En bok som intresserade oss ofantligt var en skildring av det ryska kejsardömetets fall, skriven av soldaten och författaren general Krasnov. Det är en bok i tre delar, betitlad: »Från tsarens örnar till den röda fanan». I mitt tycke är den sista delen alltför hemsk, med dess ständigt realistiska beskrivning av kommunisternas härjningar.

Min kejsarliga och stundom befalande, men dock alltid hänsynsfulla make

stiger upp tidigt, och drar sig därför vanligen tillbaka vid elvtiden på kvällen. Han tycker om regelbundenhet. Livet är en dans, säger Havelock Ellis. Universum självt regleras av rytm. Det finns rytm i kejsarens liv, en rytm som är karakteristisk för hans mäktiga personlighet och som sätter sin prägel på Doorn. Även jag förde ett liv som var lett av rytmisk regelbundenhet. Lyckligtvis äro våra rytmer ej motsatta. Det var ej svårt för mig att göra hans rytm till min egen. Våra hjärtan och våra liv pulsera såsom ett.

(Anglo-American Copyright. Eftertryck helt eller delvis förbjudet.)

Berlinerbröd

3 ägg
210 gr. strösocker
100 " fast smör
200 " vetemjöl
1 1/2 tesked Tomtens
Bakpulver
100 gr. sötmandel

BEREDNING: Äggen och sockret röras tills blandningen blir vit och pösig. Smöret röres vitt och blandas med äggsmeten. Mjöllet siktas med Tomtens Bakpulver och blandas till det övriga. Mandeln skäres i grova strimlor (skällas ej) och tillsättes. Smeten lägges upp på smorda plåtar i omkring 3 cm. breda längder, vilka gräddas ljusbruna i medelmättig ugnsvärme. Medan längderna ännu äro varma, skäras de på snedden i 1 cm. breda bitar.

“DET” ÄR MÖRKBLÅTT

MEN KORTA KJOLAR ÄR INTE “DET” I PARIS

VAD PARISISKAN SVÄRMAR FÖR I MODEVÄG JUST NU.

OM VI FÖR ATT FÅ LITE OMVÄX-
ling ett tag skulle tala, inte om de hög-
tidliga och respektingivande nyheterna från
Paris' högförnäma modehus, utan helt en-
kelt och simpelt om hur parisiskan anam-
mat modet just nu. Ty det är lite skill-
nad på vad Poiret och Patou och Jenny
dekretera och vad parisiskan lugnt förklar-
ar för chic. I sin mänskliga begränsning
intresserar hon kanske lika mycket. I varje
fall står hon oss betydligt närmare, och
inte som mannekängen på en piedestal.

Hur ser hon ut och hur klär hon sig,
den lilla mångbesjungna kvinnoavarelsen i
modets huvudstad, just nu?

En sådan fråga kanske stöter de många
härhemma, som i tal och skrift bruka be-
skärma sig över att, om det blir modernt
med smoking eller klockhatt, vips måste
varenda svenska ha likadan smoking och
klockhatt. Precis som om svenskorna vore
mera apekatter än andra! Nej då, pari-
siskorna ha minsann sina utpräglade
modevrurmer och träla lika glatt under mo-
deoket som någonsin vi. Och därför kan
man ganska tryggt samla ihop de små da-
merna i ett kollektiv med etikett Parisiskan
med stort P och berätta om vad hon anser
vara »Det» med stort D i modet just nu.
Den stora gudinnan La mode skulle ju
dö av brist på näring om hon inte bleve
tillbedd och efterpad.

När jag nu först låter mitt stockholmska
öga skärskåda parisiskan, där hon bråd-
skande och ganska vårdslöst kliver — ja,
ty hon trippar sällan graciöst, ålar sig fram
gör hon någon gång — boulevarden fram,
världsvant stiger ur sin bil eller slår sig
ner bredvid mig i teaterfåtöljen får min
nyfikenhet något av en liten shock. Kan
man bara tänka sig? Parisiskan har faktiskt
längre kjolar än vi här hemma. Medge att
det låter som en saga eller ett dåligt skämt.
Men parisiskans medfödda smak och stil-
känsla måtte ha sagt henne att den över-
drivet korta kjolen, den som slutar ovanför
knät istället för drygt 10 cm. nedanför,
varken är smakfull eller klädsam. Eller
rättare sagt inte klädsam och därför inte
smakfull. Ty man behöver inte vara rädd
att en parisiska tar fel i det stycket. Modets
överdrifter och excentriciteter har hon all-
tid lugnt överlåtit åt sin stads exportfirmor
och deras dollarförsedda kundkrets.

Nästa märke i granskningsprotokollet för-
anledes inte av någon shock, men av en
upptäckt, som genast och mycket lätt fal-
ler främlingen i ögonen: parisiskans stora
»Det» i år är mörkblått. Eller »mörkblått
har det ljusblått i Paris just nu», som ett

*Om Ni vill veta vad parisiskan just nu svär-
mar för i modeväg, så får Ni här besked av
en, som ett litet tag tittat på henne genom
stockholmska glasögon. — Hattarna, som äro
avbildade ovan visa de senaste skriven; fr. v.
en typisk hjälmhatt av filt, hatt à la dykar-
mössa i mjuk panne, två sommarhattar av
"paillason" och den senaste epidemihatten med
fjädergarnityr över örönen.*

kvickhuvud anmärkte i frågan. Ännu har
inte det mörkblå gjort mera dundrande
svensk entré, men det kommer väl efter vå-
rens och sommarens semestertripp. Den
mörkblåa vurmen tar sig uttryck först och
främst i ovanligt många marinblå kappor,
dräkter och klädningar både i butiksfönster
och på boulevarder. Marinblått med rosa in-
slag, med vitt eller grått. Men vidare har
det marinblå fått låna sin färg även åt
skor och handväskor och handskar och
hattar. Parisbutikerna just nu översvämma
av stora mörkblå kappsäcksliknande
handväskor — kuvertformen syns inte så
mycket i promenad längre — och av mörk-

blå skor, av vilka den nya korta snörskon
tycks vara favorit. Så jag kan tänka mig
hur varje liten parisiska just nu går och
drömmer i mörkblått. Precis som vi dröm-
de om ett par mockaskor en gång i värld-
den, när de först dök upp. Sedan dess
har mockaskon hunnit bli både banal, kon-
fektion och omodern. Och jag är rädd att
det mörkblå snart går samma väg. I egen-
skap av stor epidemi blir nog dess saga
kort, men som distinguerad och prydlig ku-
lör i dräkt eller klädning kommer marin-
blått alltid att stå sig.

Nästa »Det» hittar man hos hatten. Na-
turligtvis bär parisiskan klockhatten, den
har hon alltid tyckt om — dock, även här
visar sig hennes sinne för ett behagligt
lagom, ty jag såg inte på långt när så
många oformligt höga skorstenschattar i
Paris som hemma, parisiskans klockhatt satt
alltjämt tätt och nätt efter huvudet. Men
hatten med »Det» var flyghuvan, Lind-
berghatten, som man oegentligt kallar den,
ty denna hattyp lancerades långt innan
hr Lindberg tycks ha funderat på att flyga
in i parisiskornas hjärtan. Flyghjälmen
finns i en mängd variationer, mest i svän-
gen är dock en, som kanske mera liknar
dykarmössa än flyghuva och vid varje öra
förses med en örönlapp av mjuk fjäder
— ibis — fallande ner över kinderna. Den
hatten, mest i filt finns i varje modehandels-
fönster och på varannan parisiska. En för-
nämare — d. v. s. förnämare heter den, där-
för att den ännu inte hunnit komma så myc-
ket i konfektionssvängen, utan fortfarande
kan odlas i högtidligare modemening hos
de stora firmorna — nyhet är den flotta
och robusta sommarhatten i »paillason», en
grov halmfläta, som liknar flätorna i många
gamla hederliga sommarhattar vi bar för
något decennium sedan.

»Det» nummer tre, för att nu fylla ett
gudomligt antal. Här får äran delas mel-
lan den nyaste axelblomman, sammetsjac-
kan och plymboan. Man har provat blom-
morna av fjäder och skinn och de ha haft
sin tid. T. o. m. den vita pikékamelian gli-
der blicken nu likgiltigt förbi. Men om den
hittar en crysantemum av crêpe de chine
med långa flikar som dingla i graciösa
trasor på kappslaget eller nerför en bar
arm då fastnar den med gillande i vetskap
om att hos crysantemumbärrarinnan bor en
själ, som precis på pricken känner till
blomstermodets »Det». Även en stor mjuk
chiffonblomma — för all del inte att
förväxla med hård bomullsmoll — kan
ännu få samma godkännande ögonkast.

(Forts. sid. 809.)

*Plymboan är modern och anses göra en spetskläd-
ning mera promenadkorrekt.*

BORTA BRA — HEMMA BÄST

VID HAVET, DÄR JOHAN-AUGUST HAR SITT PARADIS, TRÄFFAR MAN MÅNGA INTRES-
SANTA SVENSKA TYPER OCH NJUTER EN HÄRLIG SVENSK SOMMAR.

AV ANN MARGRET HOLMGREN.

Bohuslänsk fiskare.

VARFÖR RESER MAN LÅNGT BORT till utländska badorter när man har egna härliga bad utefter hela vår västkust, från södra Skåne till norra Bohuslän. Att traska eller åka ut i långgrund sjö saknar ju all charm i jämförelse med att stupa på huvudet i bråddjupt vatten. Och att sola sig på våra klippor, utan främmande sällskap, måtte väl vara tusen gånger trevligare än att ligga i sanden på överbefolkade plager. Och var bjuds våra förtjusande segelturer i goda och säkra kosterbåtar med gamla sjöbussar som ha tusen märkeliga ting att berätta? Och att göra fisketurer med dem, det är lärorikt.

Nej, den svenska västkusten är ett Eldorado för den som har sinne inte blott för havets skönhet och behag, men också för en älskvärd och fantasifull befolkning och för fornminnen, såsom jättegrytor, vikingagravar och åtskilligt annat som minsann inte bjuds var som helst. Nära Lysekil t. ex. finns Valbodals vikingagrav, ett oerhört stort och högt stenrös. Och där finns den högst sevärda Trollhålan med urgamla inskriptioner långt inne i berget, avbildningar av djur m. m.

Om den svenska sommarens upplevelser, om verkliga människor och överkliga värelser, som emellertid alla trivas med havet, skriver professorskan Ann Margret Holmgren ett givande sommarbrev.

Föredrar man mer tidsenliga förnöjelser, så bjuder Lysekil på en idealisk tennisplan där skickliga tennisspelare tjusa sina åskådare. Och Lysekilsbergen har också något som i underbarhet säkert kan mäta sig med Semiramis' hängande trädgårdar. Det är Johan-Augusts lilla paradis av en trädgård som han har anlagt högt upp på kala klipporna. Johan-August är egentligen stenhuggare, men har en sådan kärlek till naturen, blommor och växter, att han tog sig för att i hinkar samla jord i bergsskrevorna i sådan mängd att han har fyra fot jord under sina tolv fruktträd, och en stor mängd härliga blommor förutom köksväxter till husbehov.

För att ge skydd mot de starka vindarna och stormarna som skulle kunna i ett enda tag sopa bort hela härligheten, har han runtom uppfört en betydligt mer än manshög stenmur. Själv har han anlagt en rörledning från en liten sjö och pumpar in det vatten han behöver för sina växter.

Grindarna till detta lilla paradis stå alltid ostängda för att de som vilja njuta av blommornas färging och vila en stund i skuggan skola få göra det. »Jag vill inte ensam ha glädjen av det här», sade Johan-August. Och hans ögon tindrade av hjärtogodhet.

Förutom sina tusende plantor och sina 20 höns som ge gödningen har han också fostrat upp inte mindre än sju barn. En och annan bland dem kan numera vara honom behjälplig med vattningen. Men »morsan» kan inte hinna med mer än att sköta hemmet, det förstod Johan-August. »Hon har händerna fulla med det.»

I fjol skördade Johan-August 170 liter frukt på sina träd trots de öppna grindarna som nog vållade åtskillig minskning. Han tycktes unna ungdomen en smakbit bara de inte skadade hans dyrbara träd.

En ung gosse hade följt Johan-Augusts exempel och också burit ihop jord och lagat

till åt sig en liten trädgård och en stuga på hälleberget, och omgivet med en hög mur. Sådant är värt att ses och beundras.

Och hur lärorikt är det inte att samtala med baderskorna medan de bearbeta ens lekamen med gyttjemassage eller ljuvlig tånggnidning. Fredrika t. ex. som blev änka när hennes yngsta barn var 9 månader och ensam utan hjälp, har dragit fram sina sex barn till dugligt och duktigt folk. Hon kan berätta om hur hon i sin barndom ofta hörde »gasten» ropa, och då visste man att man fick höra en druckningsolycka inom ett par dar. »Han ropade som någon som är i den största sjönöd. Barnen sprang alltid in efter mor när de hörde gästen, och då kom hon ut och hörde den också. Modern hade i sin ungdom sett »sjöskap» komma upp på land framemot midnatt och gå och beta. Men innan solen gick upp försvann de!

Sådana djur har Fredrika emellertid aldrig själv sett. Annat är det med sjögästen »det är något som en vet att det finns till ännu. Spöken däremot, det är bara skrock, det är något som folk inbillar sig att det finns».

I Fredrikas barndom brukade gästerna komma och offra i en offerkälla som låg på hennes fars soldattorpmark Valbodals. Det var en rikt givande källa, där man tog vatten till hela trakten, en riktig springkälla. När fadern i välmening ville kringgärda den först med en trätunna och sedan med kullerstenväggar, »så tyckte en inte om någondera delen. Då förstod far att källa ville vara i fred, och sa att så länge han levde, så skulle ingen mer få ofreda eller störa henne, det ville han lova.»

Och ännu märkvärdigare saker får man höra av de gamla sjökaptenerna. Janson, är väl den mest beresta eftersom han har seglat jorden runt många gånger och gått med både amerikaner och engelsmän och skandinaver. Bäst av alla voro amerikanerna för där fick man så god mat, så det var »mest som bröllopsmiddag var dag». Och Janson vet vad god mat vill säga för han har varit kock ombord under en lång tid. Han kan beskriva sina maträtter, sina »klaneter» och diverse annat så det vattnas (Forts. sid. 809.)

Johan-Augusts trädgård omgärdad av stenmuren.

Johan-August i sin täppa.

NÄR STADSBORNA BLI NATURDYRKARE

BILDER FRÅN STRANDBAD OCH BRUNNSPARKER.

Vad kan väl i dessa sommarkvarter mera locka vårt intresse för spalterna än svala sommarbilder och glada semesterfirare?

Den unga operettsångerskan Elsa Wallin pryder Marstrand med sin närvaro och är snäll mot dess små fåglar.

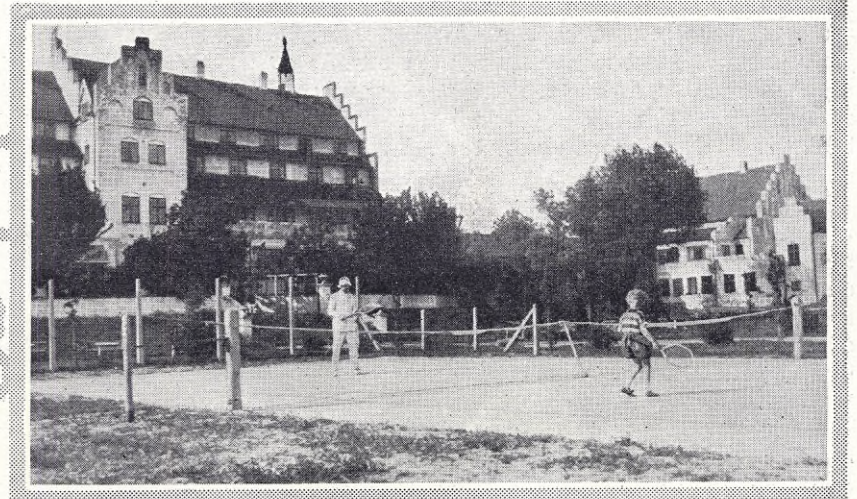
Konteramiral C. Fallenius med familj hör till Marstrands stockholms-gäster för sommaren.

Kapten V. Falk från Lund är hela Marstrands nöjesorganisatör, men tycker att livet är så hett att han måste svalka sig på is.

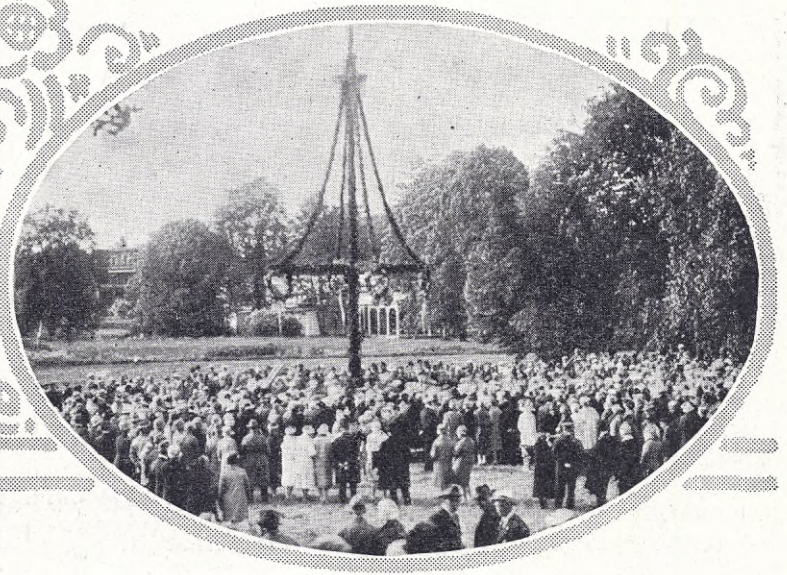
Falsterbo gästas av prins Harald av Danmark.

Den magnifika tennisplatsen utanför badhotellet i Falsterbo.

Regeringsrådet Thulin med fru på Falsterbo badstrand.

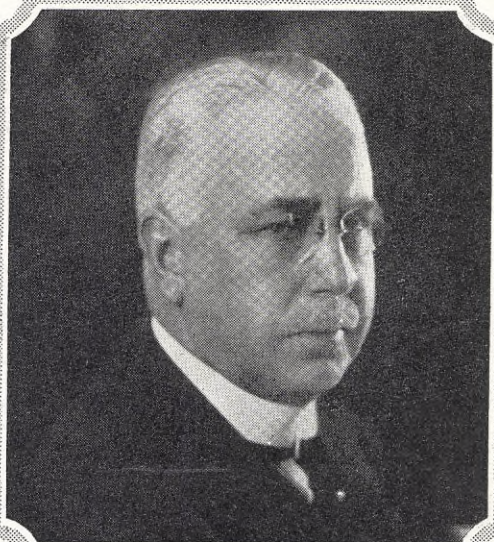

Midsommarfest i Ronneby brunnsparke.

ETT VÄRMLANDSHEM

HEMMA HOS LANDSHÖVDINGPARET I DEN LYCKLIGA UTSTÄLLNINGSTADEN VID KLARÄLVEN.

En representativ kraft i organisationen för Karlstadsutställningen, som i dagarna slår igen sina portar efter en sällsynt lyckad sejour, är Värmlands landshövding Abr. Unger, vars hem vi här göra ett besök.

Överst fr. vänster: Landshövding Abr. Unger. Fru Sandra Unger i sin salong. Nertill: Stora salongen. Matsalen.

OM DEN ANGENÄMA STADEN Karlstads yttre aspekt i stort är ganska trivial, så lider dess residens knappast därav, ty det är beläget i stadens vackraste punkt. På en öppen plats mot Klarälven med utsikt över lummiga träd, den breda, mäktiga floden, en pittoresk bro, Christian Erikssons Karl IX:staty, som är stadens stolthet, och en nätt parkanläggning.

Men därinne i residenset känna vi oss knappast längre som i en stad. Där möter värmländsk herrgårdsstämning under låga tak och i storslaget tilltagna salonger. Och det passar värdfolket särskilt bra, ty Värmlands landshövding Abr. Unger räknar gamla värmlandsanor och känner sig mest som värmlänning, något, som mycket tilltalar landskapets lokalpatriotiska innevånare.

Inte var dag får man se en fil av fem stora salonger såsom fallet är i Karlstadsresidenset och därför tilldrar den sig besökarens första uppmärksamhet. Vilken ståtlig syn ändå! Och så synd att den tid är förbi, då man kunde slösa så glatt med utrymmet, ty den vackra rumsfilen ger landshövdingehemmet en särskild prägel av myndighet och glans. Residenset har för några år sedan tillbyggt och renoverats, varvid landshövdingebostaden fick sin nuvarande utstyrelse under fru Un-

gers eget överinseende. Och man märker strax att det är en kvinna med säker smak och stilkänsla, som lagt sin hand vid verket. De ljusa väggfälten med sina förnäma inramningar, de lugna, vackra färgerna — det är modern heminredning i bästa mening. Men intrycket av kylig representationsvåning är långt borta, hemtrevnaden finns i varje rum alltifrån landshövdingkans lilla soliga hörnkabinet, där blommorna flöda i fönstren, till den ståtliga matsalen med sina mörka ekmöbler och det mäktiga renässansskåpet. I denna och angränsande salong, där en gustaviansk guldmöbel placerats med mycken känsla för det dekorativa, gå de stora banketterna av stapeln — i utställningstider gäller det att vara rustad. Och annars med förresten, ty den värmländska gästfrihetens traditioner får man icke svika. Landshövdingens arbetsrum i trivsam Karl Johan och en mindre salong, där åtskilliga gamla vackra familjemöbler och konst saker sammanförts, fullborda våningen. Sen fattas bara husets finaste klenod, men den står i ett gäst- rum: en praktfull himmelssäng från Karl XV:s Ulriksdal.

Man behöver väl knappast fråga om den värmländska landshövdingefamiljen trivs i detta sitt vackra Värmlandshem. Fru Unger

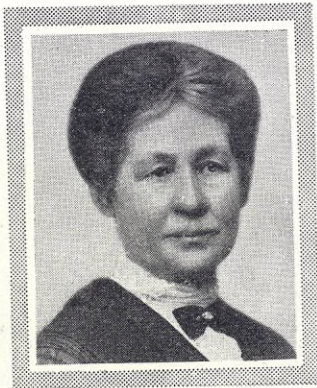
har idel lovord till hands — »värmlänningarna är ett så präktigt och trofast släkte, så tillmötesgående och hjälpsamma. Därför är det en tacksam uppgift att stå i spetsen för värmländska välgörenhetsföreningar. Fru Unger har särskilt ägnat sitt intresse åt De blindas förening, där hon är ordf., och dessutom är hennes hedersplats given i länets olika kvinnoföreningar. Karlstad har något så pass respektabelt i den vägen att det heter »Fruentimmarsföreningen» — »vilken tjugande idyll ifrån antikens da'rl!» Men Fruentimmarsföreningen har gjort mycket gott med sina syuntor, så intet ont om den. Men under senaste året hade landshövdingens tillgång saknad och arbetets nackdel inte hunnit vara så mycket i farten som förr — en halkning på en isgata på hemvägen från ett sammanträde resulterade i årslång sjukdom. Nu hoppas dock landshövdingens konvalescensen snart skall vara slut. Detsamma hoppas hela hennes län, där hon och hennes make gjort sig mycket populära. Landshövdingen inte minst under denna utställningssommar med allt dess arbete. Men så har också utställningen blivit en ny sol för Karlstad.

—e.

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

IDA WENNBERG.
F. Hafström, Örskelljunga.
Änka efter vice häradshövdingen J. Ph. Wennerberg.
80 år den 12 augusti.

INGEBORG ROBBERT.
F. Belfrage, Stockholm. Maka till f. d. byråchefen, fil. dr. Johan Robbert.
75 år den 13 augusti.

AUGUSTA BLOMQVIST.
F. Törnqvist, Källby. Änka efter kontraktsprosten i N. Härene, Gustav Blomqvist.
70 år den 3 augusti.

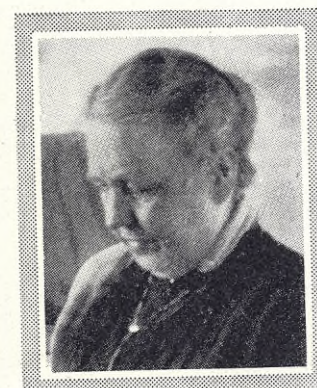
INGEBORG HERMELIN.
F. Améen, Näs, Adelöv. Änka efter friherre S. G. Hermelin.
70 år den 9 augusti.

HEDDA v. HEIDENSTAM.
F. grev. Cronstedt, Stockholm. Änka efter majoren Adolf von Heidenstam.
70 år den 11 augusti.

MATHILDA JANSSON.
F. Olsson, Västerås. Maka till fabrikör Fredrik Jansson
65 år den 7 augusti.

GERDA AHLGREN.
F. Lagerlöf, Falun. Maka till jägmästaren Johan Ahlgren.
65 år den 8 augusti.

NAIMA EKSTRÖM.
F. Holmgren, Falun. Maka till kontraktsprosten, teol. doktor Gunnar Ekström.
65 år den 10 augusti.

SELMA PALMERS.
F. Palm, Göteborg. Änka efter fabrikören C. Aug. Petersson, grundl. av Cap Choklad- & Konfektfabr. A.-B.
65 år den 11 augusti.

BIBI NORDENSKJÖLD.
F. Sergel, Stockholm. Änka efter majoren Eugène Nordenskjöld.
65 år den 12 augusti.

EDLA BRUSÉN.
F. Lindroth, Bredgården, Hogstad. Maka till pastor Jakob Brusén.
65 år den 13 augusti.

LISEN SPRINCHORN.
F. Zetterström, Lund. Änka till rektorn, fil. doktor Carl K. S. Sprinchorn.
60 år den 9 augusti.

EBBA KOLM.
F. Jacobson, Malmköping. Maka till provinsläkaren, dr Emanuel Kolm.
60 år den 10 augusti.

ANNA BOLIN.
F. Söderström, Experimental-fältet. Maka till överassistenten Pehr Bolin.
60 år den 12 augusti.

ELLA BOLIN.
F. Hägg, Uppsala. Porträttmålarinna. Maka till läroverksadjunkten Sigurd Bolin.
55 år den 7 augusti.

EVA JACOBSON.
F. Tham, Forsby, Kåmstad. Maka till majoren Erik Jacobson.
55 år den 13 augusti.

LYDIA WALLDIE.
F. Johansson, Gävle. Maka till grosshandl. Lars Walldie.
50 år den 1 augusti.

SIGRID CORIN.
F. Beskow, Göteborg. Änka efter chefen vid Hälsingborgs vattenverk, civilingenjören Claes Corin.
50 år den 9 augusti.

CLARA ELGENSTIERNA.
F. Sandberg, Lidingö. Maka till postkontrollören m. m. Gustaf Elgenstierna.
50 år den 12 augusti.

AUGUSTA PETERSON †.
Fröken, Stockholm. Målarinna. Grundlägg. av Nordberg & Petersons målarskola.
* 1852, † den 17 juli.

Högsta kvalitet — billigt pris — kraftigt
— pålitligt! Intet bakpulver är som

RUMFORD

DEN EVIGA BOJAN. AV LOUISE HEILGERS

— Och jag, som trodde, att du var en sådan Josef! Orden gisslade honom. Du hade en sådan övermänsklig uppfattning av äktenskapet för några år sedan. Äsch. Ni män äro er alltid lika. Men är det riktigt rätt mot flickan? Hon var klok, denna kvinna. Hon visste, hur hon skulle träffa hans ömma punkt.

— Du väcker falska förhoppningar i ett förstadsbröst, fortfor den spydiga rösten, men kanske hon vet, att du är gift, Tony. Vet hon, att du är gift med en mycket *envis* kvinna.

Hon skrattade åter en smula åt hans vita tystnad, och medan hon drog ihop kappan omkring sig, gick hon under ett fras av parfymerade spetsar och siden mot dörren. — Om du inte säger det till henne, Tony, hennes röst kom från tröskeln, så skall jag göra det.

*

Han gick för att söka upp henne i boudoirn kvällen därpå med en löjlig förhoppning, som knackade på hans hjärta. Hon låg uppkrupen på en soffa, en hög av mångfärgade kuddar framhöllo hennes blonda skönhet i en regnbågsfärgad ram. En yvig kinesisk hund låg i hennes knä. En annan sov på mattan framför den öppna spisen. Han betraktade henne bistert. Hon kunde sköta hundar, men inte barn. Men han tvang sina läppar att småle mot henne. Han kom till henne som en supplikant, för att begära livets största ynnest av henne.

— Hör du, Alma, jag har tänkt över saken,

Han gifte sig i förr n:r full av drömmar och förhoppningar, men hon var bara en societetsdocka — i forts. och slutet på novellen här få vi se hur den eviga bojan trycker honom.

började han andlöst. Och jag har fått en utmärkt idé, om du bara vill hjälpa mig att utföra den.

Han satte sig på yttersta ändan av soffan, där hon låg, och lade handen på hennes axel. Hon ryggade icke undan, men låg alldeles stilla och såg stadigt på honom med mycket klara ögon. För första gången slog det henne, att han såg ganska bra ut. Hon tyckte om, att hans korta hår låg i en liten virvel över öronen. Så synd, att han skulle vara så dum i en del fall. Hon vaknade upp ur ett kort drömmeri.

... betyder inte så mycket, vems fel det är, sade han, men faktum kvarstår, att vi inte dra jämnt. Vi ha inte samma smak till exempel. Jag tycker om lantlivet, du föredrar London och teatrar och sådant. Jag klandrar dig inte Alma. Men det är bara ett exempel av många. Vi äro i grunden olika, det är den verkliga svårigheten, och så tänkte jag, tänkte jag...

— Nå? föreslog hustrun med huvudet lutat åt ena sidan och alltjämt mycket klara ögon.

— Om du bara ville skiljas från mig, Alma. Orden kommo med fart. Sådant är lätt att

ordna nu för tiden. Jag försvinner ur ditt liv, och vi äro båda fria att börja om igen. Vill du det, Alma? Hans röst var en bön.

— Nej. Hon sköt av ordet mot honom liksom en kanonkula, och slöt sin röda mun efteråt på ett sätt, som han kände till och avskydde. Den lilla löjliga förhoppning, han hade burit i sitt hjärta, började dö.

Han gjorde en ny ansträngning. — Men Alma?

Hon viftade bort hans ord med en gest av handen. Så satte hon sig upp med en röd fläck av vrede på vardera kinden.

— Jag tror du är tokig, sade hon, som kan komma och föreslå mig något så avskyvärt. Jag vet vad du har i tankarna. Du vill bli fri, så att du kan gifta dig med miss Brown. Miss Brown! — Hon gjorde namnet till en skymf. Nej, det skall du inte. Vad du än gör, så tänker jag inte skiljas från dig. Jag bryr mig inte om, ifall du lämnar mig och lever med ett dussin kvinnor. Jag bryr mig inte om jag någonsin ser dig mera. Jag vill inte skiljas från dig. En fränksild kvinna har intet anseende. Det gör det samma, om det är jag, som stämmer dig inför domstol. En del av dyn fastnar på mig. Jag kommer inte att beklaga mig. Du kan göra vad du vill, gå vart du vill. Men jag skall förbi din hustru. *Din hustru*, hör du det.

Om han hörde?

(Forts. sid. 810.)

ETT NAMN PÅ EN STEN. AV VERA VON KRÆMER

HENNES MOR HAR DÖTT. EFTER ett mycket långt och mycket tungt sjukläger — först ett par års sjukdom och beroende sedan den totala hjälplösheten, som kom på våren. Det blev då fyra månaders slit dag och natt för dottern, som försörjde modern och sig själv. Det är inte ovanligt, detta ett par kvinnors sega, uthålliga kamp.

»Jag är inte van vid tomheten ännu», sade dottern sedan. »Jag vaknar av gammal vana ett par gånger var natt för att jag tycker att mamma ropar på mig.»

Så man förstår, att det var ganska mycket denna dotter fick göra och gjorde för sin mor, utan ett öres kapital att falla tillbaka på. Hon har nämligen förut i flera år hjälpt sin man, som i festhumör och konstant arbetslust stjälpit sin familj.

Mor och dotter hade gömt sig undan i en härlig trakt i Sverige, långt borta från den ursprungliga hemstaden.

Nu erkänner jag, att min första känsla, då jag fick höra att modern dött, var tanken på begravningskostnaden. Icke lättnad för dotterns vidkommande, ty modern var en mycket fascinerande personlighet och det är beklämmande att den långa raka damen med sina en gång så blixtrande mörka ögon inte finns mer annat än i någras minne. Men jag tänkte dock: »Nu blir det för dottern att ta ett tag igen för begravningen.»

Så visade det sig, att den gamla damen hade en enda önskan i sitt sista, svåra plågoläger. Hon ville bli begravd i sin hemstad. Tvärs över Sverige — på bredden visserligen, men ändå många, många mil bort. Hon ville ligga i familjegraven.

När jag läste detta greps jag av revolt. Jag tänkte att det var själviskt av den gamla och fördomsfullt. Varför skulle hon ligga under den stenen — hon var ju dock hemma i sitt eget land? Ja, om hon icke

En dotters sega och ihärdiga vilja för att hörsamma sin moders sista bön får här ett vackert äreminne i denna som vanligt väl-skrivna artikel av Vera von Kræmer.

ens varit det, varför icke till och med finna sig i att vila i norsk eller dansk jord — ty hade det nu varit ännu längre bort, hade dottern väl näppeligen kunnat föra kistan den långa vägen, det hade blivit för dyrt.

Det blev dyrt nog ändå. Det sista krafttaget betydde månaders försakelse för att kunna betala, det sista taget blev med ens så dyrt som ett halvt års vivre för dessa båda, bara därför att modern ville »hem».

Dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan
Ebba Bernadotte.

Gud dig lovar man i stillhet i Sion och till dig får man infria löfte. Psalm 65:1.

Du, som hör bön, till dig kommer allt kött. Psalm 65:2.

Du kröner året med ditt goda och dina spår drypa av fetma. Psalm 65:12.

Prisen I folk vär Gud och låten hans lov ljuda högt. Psalm 66:8.

Vet du då icke, har du ej hört, att Herren är en evig Gud, han som har skapat jordens ändar. — Han bliver ej trött och uppgives icke, hans förstånd är outrännsakligt. Jesaja 40:28.

Han giver den trötte kraft och förökar den maktlöses styrka. Jesaja 40:29.

Herre, vem är dig lik, du härlige och helige, du fruktansvärde och högtlovade, du som gör under. II Mosebok 15:11.

*Hur det skiftar sedan allt på jorden män'skomeningar och män'skotro, lät mig av din frid delaktig vorden, endast av ditt ord i allt bero!
Vad du sagt, det skall du aldrig rygga vad du gjort består, men endast det, på ditt ord ditt verk jag då vill bygga allt mitt hopp för tid och evighet. —*

Dottern uppfyllde ju moderns vilja och för henne synes denna sista önskan, detta sista krav, icke oväntat, utan självfallet. Hon gjorde den långa färden med modern och kostnader reste sig överallt, bara färden genom den milalånga svenska bygden har givit ett perspektiv av ytterligare slit och försakelse på illa lönat arbete. Ty kvinnor ha ofta dåligt betalt ännu — de räknas icke som familjeförsörjare.

När det gått ett par dagar, reste sig för mitt inre öga en syn. Alldeles av sig själv, jag har inte tänkt annorlunda på den bortgångna än med den första, upproriska oppositionen. Men så såg jag med ens för mig bilden av en gammal kyrkogård, lummiga träd, mycket skugga. Den dominerar staden, som gamla kyrkogårdar i små städer ofta göra. Och i det skumma gröna skiret ser jag en bred, flat sten och på den tre namn — en makes och fars, en sons och så hennes. Hennes namn står där.

Och med ens förstod jag. Hon hade rätt. Hon skulle vara där, hos de sina. Hennes namn skulle också stå där.

Det är kärlek och kraft och trofasthet i att hennes namn också står där. Ingen kommer om några år att veta, vad det betydde att hustruns namn står där under sonens och makens. Att det kunnat ristats dit tack vare en dotters sega, ihärdiga vilja och trofasthet. Det kommer om några år att vara en sten som alla andra, en familjegrav som alla andra, det hör till, det skall så vara.

Men stenen med de samlade namnen är som ett fundament för uppbyggande styrka, för något man kan lita på, för något som består trots kast och skiftningar, för tveklös plikttröhet, som fordrats och givits lika naturligt av dessa som var i sin tur både fordrat och givit.

I skönhetstävlingen

är första priset inom räckhåll för var och en, som till ansikte, armar, hals och axlar använder

FARENA-
CRÈME
Gahns
Upsala
Kungl. Hovleverantör

Omväxling i hushållet
beredes lättare med Bolinders
IDEAL KVARN
På den kan malas kött, fisk, frukt, grönsaker, skorpar, kryddor m. m. Den är verkligen en Idealkvarn.

BOLINDERS'

GEFLE MANUFAKTUR AKTIEBOLAG STROMSBRO

Oblekta, Blekta och Färgade
Vävnader

Tillse att Ni alltid erhåller märket
'SVANEN'

Kommissionslagrens telefonnummer:
Stockholm 9646 - Växiö 500 - Örebro 20 63 - Hudiksvall 532
Sundsvall 30 03 - Umeå 141.

Praktiska Nyheter!

SLOTTSSENAP
på hushållsglas i 3 storlekar.
KUNGS-ÄTTIKA
KUNGS-VINÄTTIKA
på karaffer.

Äro marknadens förnämsta fabriker.

Guldmedalj 1924.

A.B. UPSALA ÄTTIKSFABRIK

Gertrud af Klintberg †.

Få kvinnor lämna vid sin bortgång så många platser tomma som Gertrud af Klintberg. Hennes verksamhet var den mest mångskiftande men största insatsen har hon gjort inom Stockholms fattigvårds-, barnavårds-, pensionerings- och arbetslöshetspolitik, jämte Föreningen för välgörenhetens ordnande. Fattigvården var nog det problem som låg henne varmast om hjärtat. Hon var den första kvinna i Stockholm som blev ledamot av fattigvårdsnämnden. Sedermera var hon vice ordförande i fattigvårdsnämnden, ordförande för fattigvårdsdelegerade, ledamot i Stockholms arbetslöshetskommitté o. s. v. 1920—23 var hon bland liberala partiets representanter i Stadsfullmäktige. Dödsbudet kom oväntat, för några korta veckor sedan var fröken af Klintberg ännu fylld av vaksamhetsiver och levnadsmod och därför är sorgen och saknaden i de vidaste kretsar dubbelt djup efter den avhållna och värderade vännen och arbetskamraten.

Är kvinnan inte gentleman?

(Forts. fr. sid. 797.)

om vad vi sett, även om vi sett det av en slump, och även om det är gåtfullt, överraskande, underbart och aldrig förr i världen skädat. Inte fråga efter allting, varken det de andra inte omtalat, eller det de någon gång i en svag stund omtalat. Ja, framför allt inte fråga. Det är frågandet, som bildar en av klyftorna mellan män och kvinnor, och det är brist på frågandet, som gör en hel del av gentlemanskapet. Och så skall vi inte lägga oss i andras angelägenheter, huru snedvridna dessa än månne synas oss och hur frestande det än månne vara att svänga dem på rätt igen. Och framför allt inte i andras kärleks- familje- och barnuppfostringsangelägenheter! Har ni någonsin hört en ordentlig karl på allvar ge en hustru eller man ett råd om, huruvida han bör skiljas från henne eller hon från honom? Eller vinkar och anvisningar och hur han kunde få sina barn lite mindre vanartiga. Ack, nej, han låter dem vara så vanartiga de vilja. Han låter folk vara så gifta eller så ogifta som de vilja. Han håller tyst med vad han ser, hör, tycker, emedan han anser, att det inte angår honom. Han har en gång för alla dragit en tjock ring — inte bara kring sig själv men kring den övriga mänskligheten — och inom den ringen går han inte. Den ringen är skyddande och ger människorna det lugn, och den handlingsfrihet, som är livsvillkoret för alla. Den ringen heter diskretion.

När vi kvinnor lära oss, att dra den ringen kring vår nästa — och gärna även kring oss själva — då kan vi börja göra pretention på att vara män. Till och med gentlemann.

ALMA SÖDERHJELM.

IDUN

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Grundlagd av Utgivare:
Frithiof Hellberg Beyron Carlsson

Redaktör:
Eva Nyblom

Redaktionen: ... Kl. 9—5 | Expeditionen: ... kl. 9—5
8660 — Norr 9803 | Norr 1602 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 | Annonskontoret: Norr 6147
8660 — Norr 402 | Annonschefen: 1646

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

50 öre vid bred textspalt, | Lediga platser och plats-
40 öre vid smal textspalt. | sökande 30 öre, pensionat,
Helmarg. 55:—, halvmarg. skol- och diverseannonser
30:— pr gång, 20 mm. hög. 35 öre, minimipris 4:20.

Iduns prenumerationspris:

Uppl. A.	Uppl. B.
Praktupplagan	Vanl. upplagan
Helt år 17:—	Helt år 15:—
Halvt år 9:—	Halvt år 8:—
Kvartal 4:50	Kvartal 4:25

STEINWAY & SONS

Flyglar och Pianinon

Den oöverträffade förebilden för hela världens pianofabrikation.

Ensamagentur:

LUNDHOLMS PIANOMAGASIN
STOCKHOLM - Jakobsbergsgatan 39

**SHAMPO-
NERINGS-
PULVER**
M. Zadig

M. ZADIG - MALMÖ
H. M. Konungens Hovlev.

Nederlag i Stockholm: Regeringsg. 27.
„ i Göteborg: Chalmersg. 20.

Filtar och Sehalar

absolut största sortering och billigaste priser i Arvika Spinneri Affär, Oxtorgsgatan 9 A, Stockholm. Tel. 163.

**LIV-
FÖRSÄKRINGSBOLAGET
BALDER**
40-årigt livbolag med
grundfast soliditet, fram-
1927 nytt prospekt med
sänkta premier

Ditt barns väl och ve ligger Dig närmare om hjärtat än något annat i världen. Tänk då på, att Du grundlägger dess hälsa säkrast med Mellin's Food, som är den bästa möjliga ersättning för modersmjölken och därför fortfarande står främst av nu brukliga näringsmedel för barn.

Mellin's Food
Den föda, som ger krafter. Förordas av läkare. Pris kr. 2:75 pr burk.
Mellin's Food Bisquits rek. vid övergången till fast föda samt för svaga personer av alla åldrar. Pris Kr. 2:75 pr ask. Finnes på apoteken och i Droghaffärerna. Provo o. broschyver gratis fr. Mellin's Food Depot, Malmö.

Advokaten Eva Andén

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund. Herkulesg. 14, f. d. Lilla Vattugatan 14. Tel. 7576. STOCKHOLM. N. 18336.

Specialitet: Familje- och arvssaker, Botredningar och testamenten. Även skriftliga förfrågningar.

**BRÖST-
TABLETTEN**
Nisse
BÄST AV ALLA
BÄST FÖR ER
NISSENS

Lucks UTSÖKTA KÄFFEBLANDNING

Viking

Silver från 45 Kr. hos Urmakare.

Begär alltid Vitruums tillverkningar:

Maltextrakt Vitrum, bästa näringsmedel.
Maltextrakt Vitrum med fiskolja, bästa vitaminpreparat.

Mineralvattensalter Vitrum.

Laxermarmelad Vitrum, bästa avföringsmedel.

Sodapastiller Vitrum, bästa medel mot halsbränna.

FERROL Vitrum, det kraftigaste aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synerligen lättsmält, fördrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å

Apoteket Vasens Apoteksvarucentrals
Laboratorium, Stockholm.

Samtliga preparat finnas på alla apotek.

Syster Ellas Sårsalva

Den absolut bästa.

Bevara Edra lackskor vackra genom att från första stund vårda dem med Lacking

SANITETSBINDLÄR
Diana
SVENSKT FABRIKAT

Verkligt Hygienisk dambinda
Tillverkas sedan 20 år i Sverige endast av
Göteborgs Kem.-Tekn. Fabrik, Göteborg

Försäljes i Sjukvårds-, Parfym- & Vitruumaffärer. Engros hos Gustaf Hjelm & Co., Regeringsgatan 44, Stockholm.

Den ryska Eva.

(Forts. fr. sid. 779.)

denska. Det påstås i vissa kretsar, att den ryska kvinnan icke är en god husmor. Men madame Andrejeva jävar detta påstående, som förresten möjligen kan gälla storstädernas kvinnor. En rysk landsortsfru är lika stolt över sin lyckade pirog och sitt linneskåp som trots någon svenska över småbröd och dräll. Den kål och piroger och marinerad svamp etc. etc. som Anna Ilinisjna serverade på spetspydd duk medan hennes näktergalar i den stora buren kvittrade taffelmusiken, skulle ha gillats av den kräsnaste svenska husmor.

De båda vackra generalsdottrarna som sälja sig för att ge sig själva fadern och brodern ett liv, så snarlikt det gamla i Ryssland som möjligt, och en skara andra ryskor, som temperament, ovana vid arbete och svag karaktär förvandlat från lyxkvinna till kokotter äro undantagen, som bekräfta regeln. Nämligen den regeln, att den ryska kvinnan i alla sina skiftande typer modigt kämpar för att bygga upp ett nytt liv i försakingringen. Hur många bortskämda societetsdamer, som en gång kringfladdrades av hovets ståtligaste officerare ha icke nu öppnat restauranger i världsstaden, satt upp modehus, ja till och med tagit anställning som kokerskor i franska familjer. De använda de enda kunskaper de sutto inne med: de primitivt kvinnliga att sköta nålen och slevan.

Och så tänka de ryska kvinnorna: det är ju inte för alltid. Bara tills vi få komma hem. Men då och då följer man en gammal vän till graven i det främmande landets jord, och då vaknar tvivlet: Tänk, om vi aldrig få återse hemmet? Vad är väl femtio år för moder Ryssland, för ett land, som fullbordar sitt öde. Men för dess barn i försakingringen är det deras enda, fattiga liv...

ELLEN RYDELIUS.

Det är mörkblått.

(Forts. fr. sid. 802.)

Sammet och sommar äro båda två ljuvliga ting, av vilka man dock inte väntar något förbund. Men som Idun redan förut presenterat är den bandkantade sammetsjackan en av sommarvurmerna i Paris och den behöver inte göra oss mer heta än det faktum att en parisiska aldrig, hur asfalten än mjuknar och flyter på boulevarderna, lämnar sitt pälsverk hemma. Gärna en florstunn klädning, som dock aldrig har korta ärmar längre, men räven över axlarna saknas aldrig. Promenadmodets come il faut fordrar detta just nu, så päls-handlarna ha ingen anledning beklaga sig. Men kanske de med en viss bävan betrakta halsryschén och besättnen av plym, som också ha en glanstid nu. Särskilt sedan Jennys segrande modell i den stora modetävlingen visade en läcker plymgarnering. Och visst är plymen graciös och insmickrande, men den ger lätt en idéassociation av maskerad och varité.

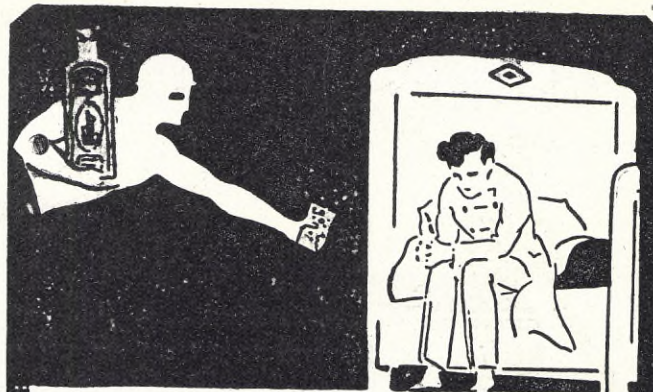
Ja, nu gäller det bara för er, ärade läsare, att skaffa er lite Det. Väl bekomne.
EBE.

Borta bra — hemma bäst.

(Forts. fr. sid. 803.)

i munnen på en. Engelsmannen däremot var så snål på maten att man aldrig åt sig mätt, för det var mask i brödet och köttet var så ruttet att det var oätbart. Därför rymde man från engelsmännen och följde bara med så långt att man kom ett stycke framåt.

Framåt var det Janson ville. Han har

Känner Ni Er bakom?

Tag då ett glas
FRUKTSALT-SAMARIN

det upplivar livsandarna och sätter fart i kroppen, emedan Fruktsalt-Samarin effektivt uppfriklar och renar blodet, befriar magen och tarmarna från otygliga ämnen, utdriver den skadliga urinsyran, gifter som måste rensas bort.

Med Fruktsalt-Samarin avlägsnar Ni grundorsaken till underminerad hälsa. Det ger vigör och sätter Er i god form.

Pris pr fl. 2.50 som räcker till 50 glas Samarins hälsovatten. Säljes å Apotek, i Drog-, Kemikalie-, Speceri- och Diverseaffärer m. fl.

CEDERROTHS TEKNISKA FABRIK, STOCKHOLM

Njut av solen

utan att riskera solbränna.

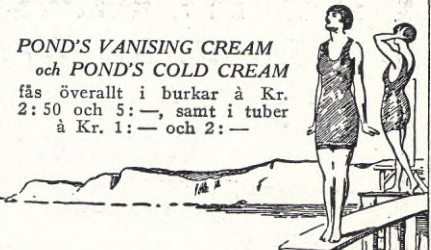
GNID endast lätt över ansikte, hals och armar med Pound's Vanishing Cream och Ni har ett tryggt, säkert och behagligt skydd mot solbränna (Erythem), ömhet och sveda, såväl som mot rodnad, stråvhet, fräckar och andra obehagliga följder av att utsätta sig för sommarens sol, blåst och damm. Gnid in Eder varje dag, innan Ni går ut, och vid varje lämpligt tillfälle, medan Ni är ute. Pound's Vanishing Cream är mycket uppfrikskande, den doftar ljuvligt av Jaqueminot Rose och utgör ett idealiskt underlag för puder. När Ni så efter en lång dag i friska luften kommer in, avlägsna all smuts och damm från hudens porer och fina vävnader med Pound's Cold Cream. Tvål och vatten bruka ofta irritera en fin, ömtålig hud, under det att Pound's Cold Cream uppjukar och läker samtidigt som den gör huden ren. Gör alltid detta på kvällen, innan Ni går till sängs — det kommer att göra huden ungdomlig, samt fullständigt ren och klar samt frisk och förtjusande till morgondagens nöjen.

LENAR OCH
STÄRKER HYN

Pound's Generalagentur:
Lauritz Andersen,
Pilestråde 19—25,
Köpenhamn K.

POND'S VANISING CREAM
och POND'S COLD CREAM
fås överallt i burkar å Kr.
2:50 och 5:—, samt i tuber
å Kr. 1:— och 2:—

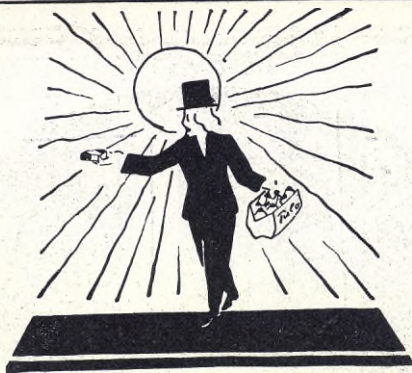
GRATIS PROVER

Mot insändande av 20 öre i frimärken till porto och emballage sända vi Eder gratis provtuber av både Cold Cream och Vanishing Cream.

Gäller 1 vecka räknat fr. 7/8 1927.

Pond's
Vanishing & Cold
Creams

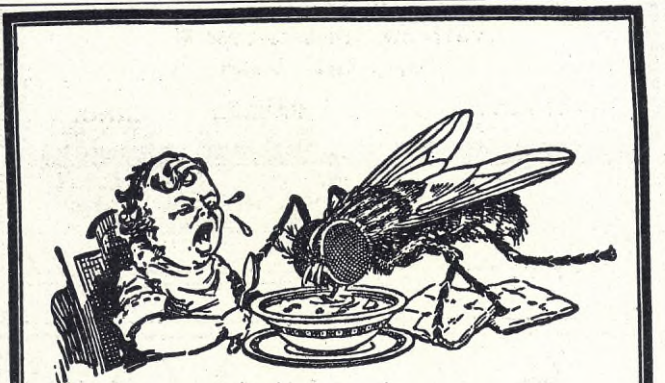
S. 180.

När hettan är som starkast
och solen tycks stå still,
så tag i munnen Tulo,
min läskande pastill!

Tulo
DEN LILLE
HALSLÅKAREN

A.-B. Förenade Chokladfabrikerna.

FLUGOR DÖDA!

6.000.000 bakterier finnas på varje fluga, enligt vad vetenskapen lär oss. Försvara Er med FLIT!

FLIT befriar inom få minuter Edert hem från smittospridande flugor och mygg. Det är hygieniskt, ofarligt och lätt att använda.

FLIT dödar alla skadeinsekter.

FLIT utrotar likaledes väggohyra, kackerlackor och myror. Det tränger in i springor och vrår, där ohyran håller till, och dödar ej blott insekterna utan även deras ägg och larver.

Mot malen och dess larver är FLIT ett effektivt skydd. Ingående prov hava ådagalagt, att FLIT icke skadar vare sig kläder, tapeter eller möbler.

Ett vetenskapligt insektspreparat.

FLIT har efter ingående försök framställts under medverkan av fackmän, såväl entomologer som kemister. Det är absolut ofarligt för människor och husdjur. FLIT har ersatt tidigare använda medel, ty det dödar alla insekter — och gör det snabbt.

Skaffa Eder en FLIT-spruta — och använd den idag. Saluhålles överallt.

Krooks Petroleum & Olje A/B
Stockholm.

Beckers butiker i Stockholm sälja FLIT.

det äkta vikingalynnet. En gång for han med en amerikansk expedition till Alaska med en mängd hus som skulle uppföras till missionsbostäder på Alaska. Fartyget förläste och Janson blev liggande där i nära ett år. Och bodde ibland hos eskimåerna ibland hos missionären. Från denna expedition har han många fotografier där man ser honom klädd ungefär som en eskimå. Dessa bilder finnas på fornminnesmuseet i Lysekil.

Sjögasten finner Janson inte det minsta märkvärdig, »den har väl alla människor hört. Då är sjöjungfrurna märkvärdigare. De är skapta precis som en kvinna till midjan, och sedan ha de alldeles som en fiskstjärt med fjäll på. De har långt och grant hår, men vackra är dom inte som folk har sagt, det har de alldeles för långa tänder till, i mitt tycke åtminstone».

På frågan om sjöjungfrurna hade försökt att locka honom, svarade han bestämt nej. »De kan inte tala, de bara gnyr litet grand, Ym, Ym, säger de. De gör ingen något för när, — det är förtal — och kommer man dom nära så smätter dom i sjön.»

När några bland åhörarna inte ville sätta tro till sjöjungfrurna, intygade ett par andra troredliga kaptener att det nog ägde sin riktighet. Även de hade sett sjöjungfrur. »Det en ser med sina egna ögon, det kan en väl inte tvivla på.»

Emellertid har sjöjungfrun även visat sig i Gullmaren, men inte på senaste tid. Här sades hon ha varit vackrare än i Södern. Men som sagt, ingen hade med egna ögon sett någon här. Men det fanns äldre personer som hade varit med om det. Det skulle till och med finnas folk som hade sett Näcken gå över vattnet med en lykta i mörka höstkvällar.

Ja, vill man lära känna en intressant del av det svenska folket, så bör man resa till Bohuslän, kanske helst Lysekil, där man har tillgång till både sjöfolk och lantfolk.

För den som är road av sällskapsliv finns tillfälle till det vid alla våra badorter. Nöjen av många slag, utfärder till sjös och dylikt anordnas emellanåt.

Med ett ord, våra svenska badorter äro sannerligen värda att besökas. Man kan välja vilken som helst av dem, och man ångrar sig inte.

Den eviga bojan.

(Forts. fr. sid. 807.)

Den lilla löjliga förhoppningen dog slutligen i hans hjärta. Allt var då förgäves. Den nya, rena kärlek, han drömt om, var icke för honom. Han skulle aldrig få en hustru och ett hem. Han var bunden till händer och fötter, till kropp och själ av en vigselring. Hon tillhörde honom, denna kvinna på soffan, som han föraktade... *I lust och nöd... till döden skiljer oss åt...*

Med sloknad själ reste han sig och gick mot dörren. Då han lade handen på dörrvredet, hörde han hennes röst, lugn som alltid, bakom sig.

— Apropå, kom du ihåg att beställa biljetterna till operan i kväll? Om du inte gjort det, så ring upp nu. Jag är väldigt pigg på att höra den där nya sångerskan, som de tala så mycket om.

Ett ögonblick reste sig hela hans varels till uppror, men det onyttiga i allt motstånd kom honom att rycka på axlarna. Han var en slav, kedjad i evighet vid äktenskapets vagnshjul. Vad lönade det att kämpa emot bojorna?

Hon log ett litet självbelåtet leende, då hon hörde telefonringningen. — Jag tror det är något fel med Tonys make, tänkte hon. Då dr Lambert kommer i morgon, skall jag be honom ordinera något.

NI ÖNSKAR
säkert den bästa
filmen för att
uppnå det bästa
resultatet. Prova

PATHÉ

RULLFILM och PLANFILM
och döm själv. Hos alla välso-
rterade fotohandlare.

Generalagentur:
GEORG SCHÖNANDER,
Birger Jarlsgatan 16, Sthlm.

MARTA SKON

Svart och brun boxkalv
Kr. 12.- Lack Kr. 14.- Rekv. från

SKOFABRINS A.B. OSCARIA ÖREBRO

**SVENSKA
TRYCKERI-
AKTIEBOLAGET**

STOCKHOLM

Huvudaffären: Klarabergsgatan 54
Tel.: 21 23, 40 61. Norr 93 o. 993

Filialen: Riddaregatan 17
Telefoner: 72565. N. 6 47

Utför alla slags

Bok-, Tidnings-, Illustrations- och Accidenstryck

LUPA-Sanitetskydd

(Iagl. skyddad)
är av största hygieniskt värde och, i motsats till många andra bindor, ogenomtränglig för väta, något som är nödvändigt med de tunna över- och underkläderna, som damerna f. n. använda, och desto mera enär "LUPA" erbjuder det bästa skyddet vid sittning, dans och sport, varemot må-

nadsbyxor äro mycket besvärliga och osunda under den varma årstiden. "LUPA" är framställd av mjukaste material, som tål att vid tvättning kokas. Väger blott 30 gram, är icke skrymmande, men är dock nästan outslitlig. Skyddar helt över- och underkläder och skänker därmed åt damen, som bär den, en lugn och säker känsla. Många tusen under användning. Sändes i brev. Pris Kr. 2:80 plus post-förskott och porto. Kan även fås mot förskottslikvid. Aterförsäljare erhålla rabatt. Finnes i alla välsoorterade sjukvårdsaffärer.

KOSMOS, Agentur- och handelsfirma,
avd. 4, Stockholm 2. Box 2087.

Ferrin

**Bästa
och äldsta
järnmedel.**

Skadar ej tänderna.

Lämpligt även för barn.

Föreskrives av läkare.

Res

alltid med

P. U. B:s Reseffekter

Största urval av
svenska och ut-
ländska fabrikat.

Paul U. Bergström's

STOCKHOLM

Norr Söder

Hovmanicuristen JEANNE BOMANS

myrrhatinktur, crèmes och puder till
fredsställa de högsta anspråk.

Anv. av H. K. H. Prinsessan-Ingeborg.

Svält ej Edra rumsväxter, giv dem "Plantagen", ett på vetenskaplig grund sammansatt koncentrerat växtnäringssalt. Garanterat äkta endast på originalburkar. Erhålles hos Kemikalie-, Frö- & Blomsterhandlare.

Vill

Ni komma

i kontakt med

Eskilstuna

befolkning

sker detta bäst

genom

annonsering

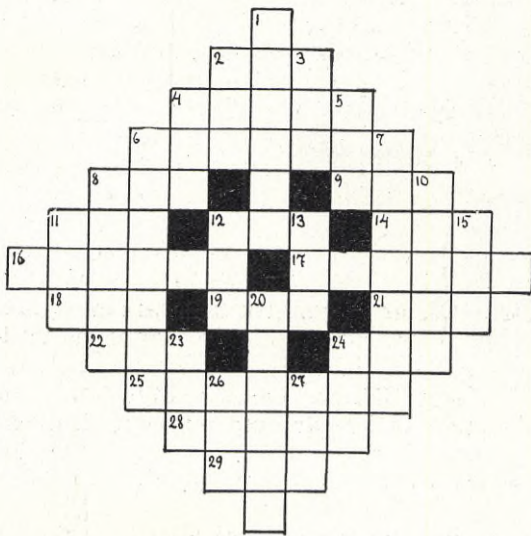
i

FOLKET

Piska

och Renovera MATTORNA
vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

Kryssordstävlan i n:r 32.

Vågräta ord: 2. Detta fel man ock kan se hos en korsordslösare. 4. Säkert Ni nog finner på denna mångbesjungna å. 6. En gosse blå med svärd i hand, som stred för kung och fosterland. 8. Säkert att Ni detta hittar, om Ni i en sångbok tittar. 9. Ett bindemedel detta är, men uppvärmt först det brukas plär. 11. Av bröder två han känns igen, och ofta talas det om den. 12. Om ballongen ej det får, den till väders aldrig går. 14. Om Ni tänker, skall Ni finna, att det blir båd' spel och kvinna. 16. Det man blir var dag, som går, utav alla rön man får. 17. Vart man än i världen går. överallt man höra får. 18. Enligt sagan skall hon gälla som en riktig sjömansfälla. 19. Äro ting så vissa, resten får Ni gissa! 21. Vad nu denna sak berör är att den till lappen hör. 22. På led det rimma kan och bed går också an. 24. När han genom rymden far, knallar det båd' här och var. 25. Hur usel inkomst man än har, så vet att ingen detta var. 28. Blomma, som, Ni nog det vet, dyrkas såsom helighet. 29. Mången flicka kan så te sig, dock ej alls när hon är vresig.

Lodräta ord: 1. Karl den tolfte blev ej svag för alla hennes giljartag. 2. Om en vara man begär, händer nog att det den är. 3. När Lindbergh över Atlanten förde sin "Spirit", visst 20 i timmen han körde. 4. Utav silver kan man se, ock som drycksbehållare. 5. Håligt föremål det är, varje husmor bruka plär. 6. Helig bok i annat land. Tänk på saken blott ett grand! 7. Trondhjem detta namnet bar uti längst förflutna dar. 8. För all sorts doft den känslig är, ibland den ägarn gör besvär. 10. Benget kallas han förvisst, ty på fett han lider brist. 11. Vad nu denna sak berör, till en hamn den ofta hör. 12. Uppå landet det man kan finna ock hos fattigman. 13. Om det kan till tröst Er lända, nämnes det ibland för hända. 15. Hästens prydnad detta är, det ej vållar stort besvär. 20. Till affärsmannen det hör, att kapitalet detta gör. 23. Försänkning man det kalla vill, men denna hör naturen till. 24. Enda hjälpen här Ni får: dam i mycket unga år. 26. Om vännerna oss överge, så få vi stöd hos henne se. 27. Efter middagen man tar, om blott tid därtill man har.

Vid uppgiftens lösande kunna orden uppräknas, eller också inskrivas bokstäverna i resp. rutor på den ur tidningen klippta bilden eller på en ritad kopia av denna. I varje lösning, som skall vara insänd inom 14 dagar efter numrets datering, skall läggas ett 15-öres frimärke och summan av de insända märkena delas som extrapris mellan de bägge pritagarna förutom redaktionens pris på 5 kronor vardera. Kuvertet märkes: "Kryssordstävlan i n:r 32."

Lösningar.

Kryssordstävlan i n:r 27.

Vågräta ord: 1. Slås. 5. Rest. 9. Stormhattar. 11. Piteå. 12. Stina. 13. Amt. 15. Akt. 16. Dua. 17. Jan. 19. Net. 20. Sodom. 21. Bah. 23. Bas. 24. S. a. s. 26. Ane. 27. Ätt. 28. Ström. 31. Fukta. 33. Tidsfördriv. 34. Aeta. 35. Idag.

Lodräta ord: 1. Stimulantia. 2. Lotta. 3. Åre. 4. Små. 5. Ras. 6. Ett. 7. Stian. 8. Tankefattig. 9. Spad. 10. Ratt. 14. Ladan. 17. Job. 18. Nos. 21. Bast. 22. Herde. 24. Säkra. 25. Stav. 29. Ost. 30. M. F. A. 31. Fri. 32. Udd.

Lyckliga vinnare av kr. 10:40 vardera blevo fru *Maja-Lisa Astrand*, Eriksbergsgatan 9, Stockholm, och fröken *Elin Blom*, Nygatan 28, Växjö.

Rebusen i n:r 27.

Den rätta lösningen lyder: Sirad ren vår majstång står, runt omkring den dansen går, och musik från handklaver uti bergen eko ger. Fru *Edit Arnås*, Hid, och *Ingrid Göthlin*, Kungsgatan 6-7, Nora, vinna vardera kr. 9:80.

LEICHNER'S

Fett-Puder

Varje kvinna blir föryngrad genom användande av Leichner-puder. En ask Leichners puder på Edert toilettbord gör varje annat puder överflödigt. Leichners fett-puder, sedan generationer omtyckt av vackra kvinnor, har undergått filtrering genom det finaste silke, och det på vetenskapliga rön grundade preparatet innehåller blott de allra finaste ingredienser. — Vid dans, sport och på resor, överallt där annat puder icke sitter kvar erhåller Eder teint genom Leichners puder just den fina mjuka färgtonen. En lätt beröring med detta puder borttager rodnad och blankhet och verkar dessutom uppriskande och välgörande på huden.

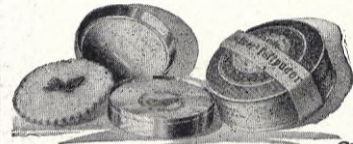
LEICHNER

Parfymör

BERLIN, Schützenstrasse 31

Wien - Paris - London

Mot insändande av 40 öre; eller ännu bättre och fortare: gå genast till Eder leverantör och begär den för Eder lämpliga färgschatteringen på Leichners fett-puder.

VACKRA ARMAR

erhållas mycket lätt. Det fordras blott att hålla dem vita och lena, utan någon synlig hårväxt. Här för är det nödvändigt att använda TAKY, ty rakkniven framkallar endast hudrodnader, efterlämnar svarta prickar och stimulerar hårväxten. De vanliga hårborttagningsmedlen äro illaluktande och besvärliga och framkalla även oftast hudrodnader.

Det parfymade Takycremen användes så som den kommer ur tuben, upplöser håret ända till hårrötterna på 5 minuter och lämnar huden vit och len.

Den patenterade Takycremen tillverkas i Paris och försäljes i Sverige i alla förstklassiga parfym-, sjukvårds- och kemikalieaffärer till Kr. 2:— pr tub. Endast en storlek, den i förhållande till priset största och billigaste.

Generalagentur för Sverige:

AKTIEBOLAGET PARFYMERI R. BARLACH, STOCKHOLM I.

Medtag till landet:

KARSTENS SKORPOR
i enkronas-kanister

— så har Ni ständigt ett delikat kaffebröd till hands vid bil- eller båtferden.

Iduns korrespondensklubb

Bildad kvinnlig kontorist, varm-
hjärtad och gladlynt, söker här-
med kontakt med likasinnad, man-
lig eller kvinnlig, i och för tanke-
utbyte. Tacksam för svar till:

Allena.

Har genom långvarig sjukdom
kommit att intaga en skev ställ-
ning till livet och människorna.
Skulle någon manlig eller kvinn-
lig ungdom vilja med några rader
lysa upp min för närvarande
rätt så isolerade tillvaro? Är nå-
gra och tjugo år och intresserad av
alla spörsmål, ehuru jag på grund
av svaghet ej orkat läsa och följa
med så som jag så lidelsefullt
längtar efter. Mycket hängiven
musikdyrkare (den klassiska), be-
driver självstudier i musik när-
mare bestämt piano. Tankeutbyte
med någon, som lever med ute i
det pulserande livet skulle bli mig
en god hjälp på min väg mot full-
komlig hälsa och livsglädje.

Optimist.

I SKÖTTLINJEN

Landsort — inte fyren, utan
landsort med litet l — hur
många av oss storstadsbor
uttala icke det ordet med en lit-
ten rynkning på näsan. När land-
sorten kommer upp till Stockholm,
måste man ju ta hand om den och
gå med den på museum och man
hoppas till himlen att den inte ska
se alltför genant bortkommen ut,
då man artigt beskyddande för
den in på Operakällaren och Ro-
yal. Där storstadsbon vanligtvis
är bättre ciceron än på sin stads
muséer förresten.

Sancta simplicitas! Bestämt
måtte landsorten skratta ganska
gott i smyg åt sin beskäftiga stor-
stadsvärd. Den har åtminstone
alla skäl därtill. Ty svensk land-
sort går minsann inte av för hac-
kor, det är den erfarenhet under-
tecknad i all sin blygsamhet gjort
efter en del semesterkontakt med
olika svenska landsändar. Och
skulle jag någon gång ha brukat
ordet landsort i en smula förkle-
nande mening så ber jag att öd-
mjukligen få göra avbön och i
stället vördsamt buga.

Det är farligt att generalisera,
men det förefaller mig att man
bland helt vanligt borgerligt stor-
stadsfolk betydligt mera sällan
träffar ens enstaka exempel på
människor, som äro så väl inne i
sina stycken, när det gäller dags-
frågor, världshändelser, litteratur,
konst, musik och överhuvud and-
lig livaktighet, som de personer
av samma kategori jag mött i
landsorten. Här lever man i en

Väg paketen,
jämför kvalitet
och priser.

1/1 paket 58 öre.
1/2 paket 30 öre.

Den verkligt fina damen

är noga med tvätten av ele-
ganta underkläder.
Solidar rengör och bevarar,
verkar kraftigt utan att fräta
och är dessutom billigare än
alla andra tvättmedel, ehuru
tvålhalten är den högsta, c:a
38 % torr tvål. Därför väljer
den verkligt fina damen
Solidar, ty hon sätter en ära
uti att även vara praktisk.

Solidar

Tvätt-Extrakt

storstad, där så mycket av sven-
ska händelser och kultur koncer-
reras, där de böcker, som land-
sorten får skicka efter, komma ut
och de lagar stiftas, som skola
styra Sveriges öden, och när man
sitter i landsortskretsen, blir man
fullkomligt svarslös för alla frå-
gor. Du milde himmel, man hade
inte skuggan av en aning om allt
vad som hänt alldeles inpå näsan
på en. Men landsorten visste be-
sked och när den inte visste det,
brann den av vetgirighet och in-
tresse. Där fanns den sanna, fris-
ka törsten, världspolitiken peja-
des, böcker analyserades, taylor
kritiserades och minnas bok
hade kärnfulla och givande blad.
De är inte var dag man hör sådan
konversation vid storstadens
five o'clock och middagsbord.

Varav nu detta? Ja, den natu-
rliga förklaringen gör storstads-
bons genanta situation om inte ur-
saktlig så förställd — för att nu
ta avstånd från det gamla ordet:
"förstå allt är förlåta allt", vilket
bestämt är ett farligt ord, eller
hur? Landsorten har fördelen av
att sitta, om inte som åskådare på
parkett, så på behagligt avstånd
från händelsernas brännpunkt och
distraherande detaljer, den sitter
ensam, har kanske lite bättre om
tid och lite mindre "goda tillfällen
till synd" än storstadsbon. Man
hinner mera på landet, det är en
ganska allmän erfarenhet och me-
dan storstadsbon låter blicken
halka förbi revolutionsrubriken
och inte finner en vilopunkt för
ögat framför den översvämande
bokdisken, så har landsortsbon
både god tid och god aptit att
idissla de händelser och ord, som
dock nå honom i större, mera
koncentrerade drag och spar-
samare än de vältra över
storstaden. Landsorten har alltså
en ganska avundsvärd naturlig
förutsättning för grundligheten

och fördjupningen. Som är bra på
alla områden utom när den tar
hand om byns skvallret och plat-
sens sällskapsliv. . . . Ty då skul-
le ni vara med!

Ja, ingen glädje varar bestän-
dig och ingen medalj har bara
framsidor. Så sensmoralen i
denna sedelärande skildring
blir till slut den att storsta-
den har mycket att lära av
landsorten om att inte låta detal-
jernas jäkt skymma bort de djupa,
klara linjerna — ty det är nog inte
nödvändigt, om man står på sin
vakt mot faran — och landsorten
en hel del att lära av storstaden
om hur behagligt det kan vara

för samvaron att skvallret bara
hinner bli lite havsigt.

Det har länge varit modernt
att ställa till med barnlösa
äktenskap. Ty barn äro be-
svärliga inte bara för den själv-
försörjande modern, utan också
för husvärdar, grannar och tjänst-
folk. Man ger inte gärna tak
över huvudet åt en familj, som
kommer släpande med en rad av
"landets hopp", och den barnrika
modern behöver aldrig vara rädd
att få något besvär med att ut-
välja hembiträde ur en större an-
hopning. Undra icke sen på att
barnlöshet och tvåbarnssystem är
en vogue!

Däremot har man anledning
undra över nästa steg i utveck-
lingen. Vissa tecken tyda på att
detta modeskrik blir äktenskap
utan både barn och — fru. Detta
att döma av de långa spalterna
under rubriken "kvinnliga plats-
sökande" i våra tidningar. Läs
dem, ska ni få se. Idel präktiga,
snygga, erfarna, stadgade flickor,
som äro fullt inne i ett hems alla
göromål, önska platser hos en el.
fl. herrar el. i hem, där husmor
saknas.

Vad ska en stackars karl göra
efter detta annat än att avskaffa
frun eller ingå ett — förlåt! —
makalöst äktenskap? Ty husassi-
stenter växa inte på trän.

Ja, det är ett trassel med
fruntimmer. Restaurangerna
i den stad i Sydsverige, där
man beslutat att inga personer un-
der 25 år få serveras vin till mat-
ten, komma nog att få erfara det.
Ty jag skulle vilja se den scen,
som utspelas, när kyparen artigt
och prompt och utan fråga slår i
vin till kvinnan på 30 år . . .
Madame Christine.

SOM MAN GÄDDAR
FÄR MAN LIGGA

SÅNGKLÄDERNA

äro de enda sängkläder, som uteslutande
stoppas med material, som undergått en
modern maskinell rening o. desinficering.
De äro de idealiska sängkläderna.

J. Svensson & Bourghardt

Täckfabrik, Tagelspinneri, Fjädrerenseri.
GÖTEBORG.
Grundad 1881.

Erhållas i varje välsorterad sängkläders-
affär.

BOKNYTT

Rakel Sanzara: *Det förlorade
barnet*. Albert Bonniers förlag.

Detta debutarbete av en ung,
tysk författarinna har av den
tyska kritiken upphöjts till ett
mästerverk. Om man i en ganska
väsentlig mån måste modifiera
denna värdesättning, kvarstår
dock det faktum att boken är ett
duktigt, samvetsgrant och psyko-
logiskt intressant arbete, utmärkt
för en tysk vederhäftighet och
detaljrikedom, som ibland, på den
över fyrahundra sidor starka bo-
ken, kan verka något tröttande.
Man har velat likna Rakel San-
zara vid Selma Lagerlöf, men
hon äger icke denna författarin-
nas fantasifykt och visionära
syn, utan är mera bunden av det
realistiska skeendet, men i gen-
gåld kan hon också uppnå stark-
are och mera skakande effekter
och ryggar icke tillbaka för den
brutala verklighet, över vilken
Selma Lagerlöf gjuder något av
sagens försonande skimmer.

Uppslaget till Rakel Sanzaras
roman är kriminellt och starkt
patologiskt betonat, det rör sig
om lustmordet på ett fyraårigt
barn. För att göra kontrastver-
kan så mycket starkare, framstäl-
les detta barn som något sällsynt
älskligt och tjusande, solstrålen i
föräldrarnas och hela omgivnin-
gens liv. Hennes mystiska för-
svinnande utlöser hos hennes när-
maste ett helt komplex av ångest-
betonade känslor, och med en er-
kännansvärd förmåga av karak-
tärsskildring visar författarinna
de olika sätt på vilka föräldrarna
reagera inför olyckan. De ha le-
vat i ett sällsynt lyckligt och
harmoniskt äktenskap, och den
gård mannen arrenderar, har un-
der hans insiktsfulla ledning bli-
vit en plats där både människor
och djur trivas och där välmågan
ökas i kapp med arbetsmatten.

För fadern kommer barnets för-
svinnande att betyda ett långsamt
utslocknande av livet och dess in-
tressen, ett fruktlöst och smärt-
samt sökande efter den som han
innerst inne vet att han aldrig
skall finna, ett förbrännande av
allt jordiskt, tills han slutligen
står där som en förändligad per-
sonlighet, som övervunnit livet
och dess vända i en sådan grad
att han tar sig an dotterns mör-
dare och bereder honom ett hem
och en utkomst efter fängelseti-
den. Efter den första häftiga
smärtan sträcker modern åter
sina armar mot maken och lyc-
kan, men hon famnar det tom-
ma intet. Han, som stått vid hen-
nes sida, går nu helt andra vä-
gar, och när hennes livshunger
förblir otillfredsställd, går hon
småningom andligen under, och
dör.

Mitt ibland dessa olyckliga går
den unge mördaren Fritz, sonen
till en kvinna som blivit våldta-
gen av en brutal man. I ett halvt

Ett laxermedel

skall hava god verkan, vara
oskadligt samt lätt att intaga.
Dessa egenskaper förenas i

Hvita Björnens

FRANGULA-piller

vilka på ett gynnsamt sätt
påverka tarmverksamheten
och bidra till en naturlig
reglering av avföringen.

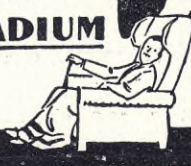
Inga som helst biverknin-
gar.

Fås på alla apotek i askar
å 40 piller. Kontrollant: Pro-
fessor Thor Ekecrantz.

Sjuk

Ischias, reumatism,
nervkänhet, blodbrist,
magåkomor, åderför-
kalkning o. dyl. skola ej
endast lindras utan själ-
va orsaken måste utdri-
vas och sjukdomen botas.
Endast en **invärtes**
radiumkur med Miradium
har denna kraftiga för-
måga. Miradium-salt,
-pastiller och -tabletter
fås på apoteken å kr. 6,50
pr glas.

MIRADIUM

somnambult tillstånd begär han sina ögarningar, och utan att skatta åt det sensationella, har författarinnan med en nästan fruktansvärd realism förstått att skildra dessa tillstånd från undermedvetandets skräckkamrar. Om hon konsekvent förmått genomföra denna patologiska karaktärsbild, är svårt att avgöra, och besynnerligt verkar det att ynglingen under den långa fängelsetiden icke blev omhändertagen av någon psykiatriker.

Trots sitt hemska motiv rymmer boken många sidor av skönhet och poesi samt ger en övertygande bild av livet och verksamheten på en tysk lantgård.

Svend Fleuron: Sigurd Thorleifsons hästar. Albert Bonniers förlag.

Svend Fleuron är en djurskildrare av rang, icke i den sentimentala och halvt sagolika genren, utan med en förståelse för djurens, och i detta fall hästens psyke, som verkar i högsta grad vederhäftig och förtroendeingivande. Styrkan hos denne författare är en förmåga att kombinera natur-, djur- och människoskildring till ett harmoniskt helt, därför lider hans skildringskonst aldrig av någon enformighet eller några longörer, utan intresserar från första sidan till den sista. Man kan säga att boken är en hymn till den lilla islandshästens hårdighet, klokhet och uthållighet, det är på hästen den isländska bonden måste förlita sig under sina långa och farofyllda färder över brusande älvar, ödsliga lavafält och virvlande sandöknar, och det är hästens osvikliga instinkt som leder dem rätt när snötäcket böljar mjölkvitt för ögonen och stormen visslar mot trumhinnorna.

Huvudpersonerna i Svend Fleurons bok, om man kan tala om några sådana, är det vita stoet Flyga och hennes föl, Ungin. Man följer dem i gräsbetet på tunet, under färderna upp till fjället och de stora betesmarkerna, och det är med en tår av saknad man lämnar den lilla tappra Flyga på älvranden, sedan hon vågat sitt liv i strömvirvlarna för att återfinna sitt föl.

Men det är icke bara djurens liv man följer med ett så starkt intresse, det är själva landet, sagoön, som författaren i ett enkelt, men ändå gripande och stämningsrikt språk får att framträda för ens syn. Det är ett öde land, men ändå bebyggt av män, vilka sitta som småkonungar på sina gårdar, och för turisterna, som på hästryggen färdas över dess myrar och fjäll, innebär varje dag en urtidsupplevelse. Svend Fleuron har sett detta land och gripits av dess skönhet och enslighet, men han har inte sett det med turistens utåtvända blick. Han har trängt djupare in i landets och i islänningens karaktär, han har fångat en glimt av det hårda, arbetsamma och farofyllda liv som lever på denna isolerade ö, och som den djurvän han är, har han också förstått betydelsen av islandshästens insats i denna tillvaro. För den som ännu har bevarat kärleken till vildmarken och ensligheten och till de tändrande snöfjällen, kommer

Det ena så gott som det andra

resonera många på tal om champoneringspulver. Varför då inte välja det enda, som ger glans och liv åt håret, framkallar dess naturliga färg, gör det yvig, silkeslent och lätt att frisera! Det finns ett svenskt champoneringspulver som har alla dessa goda egenskaper. Det heter Syster Lillas Champon-Pulver. Välj men välj just det champonpulvret!
(Annons)

SHREDDED WHEAT

SPUNNET VETE
Absolut rent Vete

Hälsosamt, närande, välsmakande.

Välj Shredded Wheat till frukost- eller kvällsbrätt och åt det tillsammans med kall eller varm mjölk. Färdig att serveras direkt ur paketet.

Pris: Kr. 1:— per paket.

Efterfråga Shredded Wheat hos eder handlande.

Generalrepresentanter i Sverige:
AKTIEBOLAGET O. ANNERSTEDT, Sthlm.

Hur vet Ni att jag skall ha OATINE?

Jo, frun fick det sista gången,

och för övrigt begära alla damer ständigt OATINE, som är känt och prövat och äger just de egenskaper, huden fordrar, och därför föredrages OATINE framför allt annat.

Bevara ansiktet ungdomligt, friskt och strålände genom att använda OATINE som icke endast renar, utan ävenledes gör, att nybildandet av frisk, mjuk och klar hud försiggår lättare.

I varje förpackning medföljer råd om hudens vård. Följ bruksanvisningen noga. Gör ett försök nu, och Ni skall bli övertygad om, att OATINE icke kan ersättas av andra cremer.

OATINE och OATINE-SNOW i burkar å Kr. 2: 50 och Kr. 5:— (3-dubbel innehåll), samt i stora tuber å Kr. 2: 50. Fås överallt.

Ny elegant lyxförpackning till samma pris. Oatine och Oatine-Snow i tub till handväskan å Kr. 1: 25.

TILLERKÄND 10 GRAND PRIX OCH GULDMEDALJER.

THE OATINE COMPANY, Ll. Kongensgade 12, Köpenhamn.
London. Nederlag i Malmö. Paris.

Svend Fleurons bok att innebära en upplevelse.

F. E. Sillanpää: Stugbacken. Albert Bonniers förlag.

Spånor eller dagboksblad skulle man kunna kalla denna Sillanpääs sista bok, som på ett stilla och föränt sätt ger uttryck åt torpargossens kärlek till de magra hemtegarerna, till de små grå stu-

gorna i skogsbrynet och de ljusa sommarnätterna. Det är inte mycket som sker. Det är den inre upplevelsen som är det betydelsefulla, och för den mogne mannen stå barndomsupplevelsorna i ett förklarande skimmer. Stugan i backslutningen blir medelpunkten för betydelsefulla skiften i författarens liv. Där har han tänkt sina

avgörande tankar, där har han sjunkit ned i djupaste förtvivlan, men där har han också känt den första segerns fröjder vidga sitt sinne.

Bokens första häfte är upptagen av hans eget jag. Det är skildringar av den långa vinterdagen med sitt virvlande snötäcke, ångsten vid ett litet barns

sjukbädd, solskenet som lyser över en gammal kvinnas tinning, en litten hunds korta levnadssaga, värmen och den fuktigtade luften i en finsk bastu, småbarnsjoller, självmordtankar under en mörk vinternatt då julen nalkas. Det är alla de vardagsupplevelser av smått och stort som fyller en människas tillvaro, för andra betydelselösa, men för dem som upplevat dem, avgörande, betydelsefulla, medverkande till själens växt och blomning. Och allt detta är sett med en diktares temperament och fyllt av hans poetiska förmåga att levandegöra.

Man bör icke läsa den finske författarens hägkomster och stämningsbilder i följd, då kan man lätt få ett intryck av något monotont och likformigt, men läser man dem en och en, fångas man av den diktarpersonlighet som även i det obetydligaste lilla dagboksblad manifesterar sin egenart.

Margaret Pedler: Diana Quentius darskap. Albert Bonniers förlag.

En missroman av det slag som det går tretton på dussinet. Hjältinnan är skön, och en av sin tids största sångbegävningar, det går inte för mindre, och hjälten en otroligt ädel man, som offerar allt för sitt fosterland. Hemligheten med sin furstliga börd låter han hustrun förbli i ovisshet om, och detta alstrar en serie förvecklingar, vilka dock avslutas med att den i sin egen tanke kränka hustrun, får bevis för det ovärdiga i sina misstankar, och i ett anfall av ädelmod avstår från sin konstnärsbana och följer sin make till hans fosterland. En raskt fortlöpande äventyrsskildring kan man ha nöje av i hängmattan, men knappast av denna sentimentala berättelse med dess schablonartade karaktärs-teckning. Översättningen av ett dylikt alster får betraktas som en överloppsgärning.

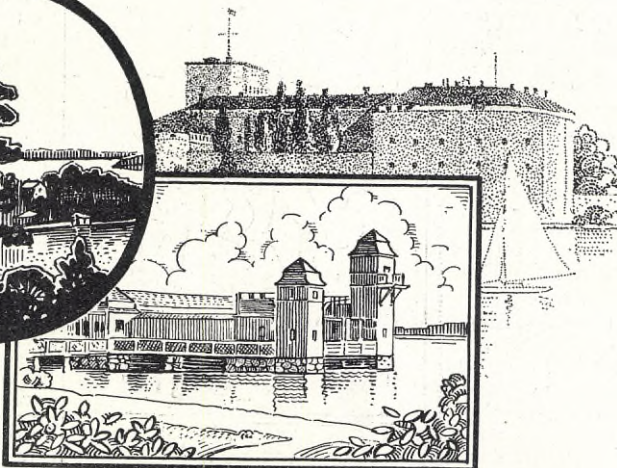
Hemmets stora rådgivare: Lars Hökerbergs bokförlag.

Som ett plus till den myckna litteratur som finns på området, har denna bok utkommit till de svenska husmödrarnas fromma. Det är de på sina respektive områden välkända husmödrarna, Elise Adelsköld, Sigrid Westfelt

Rena porer — hudens hälsa!

VAXHOLM

Badsäsongen är inne!

När Ni blandar Eder i vilet på stranden eller tar ett ensligt morgonbad i viken — kom ihåg att *Reporia Svavel-Tjärtvål* är ett förträffligt sällskap, som förhöjer badets trevnad och nytta.

Det med milda, förädlade svavel- och tjärsbstanser mättade löddret tränger till porernas botten och avlägsnar varje orenhet ur huden. Eder hy får nytt liv och hudens viktiga funktioner stimuleras. Den friska huden föder den vackra hyn — *Reporia-tvålen* är en välgörare för dem båda.

Tillverknningen kontrolleras av prof. L. Ramberg, Upsala.

Säljes överallt å 1 kr. Extra storlek (för badet) kr. 1: 50.

Låt alltid PRINS AV PARMA

smeka Edra kinder

med sin björkbalsamiska överfettade sammetslena Björktvål, innehållande naturens förnämsta skönhetsmedel med björkens friskhet och rosens doft.

Erhålles i alla tvålförande affärer till

75 öre

INTYG: Härmad får jag intyga, att Björktvål Prins av Parma endas innehåller för hyn välgörande beståndsdelar och att sammansättning och tillverkning äro av förnämsta slag.

HAKAN SANDQVIST
Professor i Kemi vid Kungl. Farmaceutiska Inst., Stockholm.
Kontrollant vid Fabriksbolaget Parma, Stockholm.

FABRIKSBOLAGET PARMA - STOCKHOLM

Fyrtornets Konserver

För säsongen inlagda

GRÖNSAKSKONSERVER

såsom Nässelkål, Spenat, Blomkål, Brysselkål samt Ärtor i högfinna kvaliteter rekommenderas.

Mjölken surnar ofta

över natten och skär sig vid kokning under den varma årstiden. För att motverka detta tillsätter man den friska mjölken

HADENON FÖR MJÖLKKONSERVERING.

Man använder till en liter mjölk en halv till en tablett och förfär på följande sätt: En eller flera tabletter lösas i varmt vatten, varvid man beräknar en matsked (c:a 10 kbc.m.) vatten till varje tablett. Lösningen fylles på en väl rengjord flaska och kan förvaras flera dagar. Av denna lösning tages en halv till en matsked till varje liter mjölk. Hadenon giver ingen som helst smak och skadar icke på något sätt hälsan. Gräddsättning hindras icke, och mjölken kan kokas utan att skära sig. Det är av vikt, att Hadenon tillsättes så snart som möjligt efter mjölkningen.

Hadenon för mjölkkonservering säljes i askar om 40 tabletter till en krona. Finnes icke Hadenon hos Eder handlare vänd Eder direkt till

O. SUNDSTRÖM & C:o, A.-B., GÖTEBORG. Tel. 41 52.

ARMOFIN

Denna bedårande flicka håller sina klänningar alltid fina och fräicha, ty enär hon använder Armoфин kunna de ej nedslås eller avfärgas av armsvett. Vidare har en bitter erfarenhet lärt henne, att det ej är nog för en flicka att vara söt och rar, ty för mannen finnes det ej något mera motbjudande än att känna lukten av armsvett. Därför använder hon det vetenskapligt sammansatta toalettmidlet Armoфин, som från första stunden skänker en livlig trygghetskänsla mot alla transpirationsbehag. Även vet hon, vad det betyder för henne, att åt sin kavallerj kunna framsträcka en torr hand i stället för en fuktig.

I vår nervösa och jäktande tid, som lätt medför s. k. nervös svettning, är Armoфин för den kultiverade kvinnan och mannen lika oumbärligt som tvål och vatten. Armoфин innehåller ej formalin. Många fall kunna påvisas, där Armoфин för alltid botat såväl armsvett som fotsvett. Hundratals intyg!

Armoфин säljes i alla Parfy- & Kemikalieaffärer till 2 kr. pr flaska.
Kem. Tekn. Fabr. Armoфин, Landskrona.

MOT ARMSVETT OCH FOTSVETT

TILL LANDS-OR- TEN MOT EFTERKRAV!

CARL LARSSONS PRAKTVERK

"SVENSKA KVINNAN GENOM SEKLEN"

10 FARGTRYCKSPANSCHER

INBUNDEN MED AV KONSTNÄREN KOMPONERAD PARM (BEGRÄNSAD UPPLAGA)

Kr. 5:—

PORTOFRITT MOT INSÄND LIKVID I POSTANVISNING
IDUNS EXPEDITION - STOCKHOLM

ARTI HEMFÄRGER

äro utan jämförelse bäst.
A.-B. EUG. WINGÅRD, MALMÖ.

och Ingeborg Zethelius, vilka stått för kompositionen, med tillhjälp av flera andra pennor. Så ger Marika Stjernstedt en del välbehövliga vinkar och råd om "Vardagskultur", och Matts Stenström lär kvinnan hur hon skall förbli ung, skön och frisk. Boken överspänner ganska stora områden rörande hemmets skötsel, inklusive sömnad, växtfärgning, konservering, blomsterodling, m. m. Den är mycket smakfull i fråga om uppställning och utstyrsel och kompletteras genom ett stort antal till texten anslutna illustrationer. Om den också inte fyller ett tomrum, kommer den dock med all säkerhet att vara av stor betydelse, särskilt för husmödrarna på landet.

Gurli Hertzman-Ericson.

LÄSARINNORNAS SPALT

FRÅGOR.

Kan någon av Iduns läsarinna lämna upplysning om i Köpenhamn finnes någon motsvarighet till Fru Maria Enqvists institut i Stockholm, alltså ett institut, där överflödig hårväxt och fettkulor borttagas och plastiska operationer utföras?
Skånska.

Finns det någon av Iduns läsare som har en fiol att skänka bort till en som gärna vill spela fiol men ej har råd att köpa någon själv, skulle jag bliva mycket tack-sam och glad.
16 år.

BREVLÅDA

En rättelse har gjorts av en ärad läsarinna med anledning av vår artikel om amiral Ribens hem på Skeppsholmen i Stockholm. Där omtalades att i trädgården ett valnötsträd i höstas gav rik skörd av fullmogna valnötter, samt att Gottland annars var det enda ställe i vårt land där dylikt hände.

Som skånska, skriver vår läsarinna, opponerar jag mig häremot, då dylika träd med härliga valnötter finnes i många gamla trädgårdar i Skåne.

E. & T.

Rosa Blomquist syltar och samlar i ladorna.

Rosa styr med slev, kastrull syltar skogens röda gull. Trodde vi att livet var en sinekur i sommarns dar?

För en herre kan så vara men för husmor är det bara att till sent från tida gno. "Ingen rast och ingen ro."

Med YvY-tvål Ni trotsar båd' väder och vind. Den ger sammetslen hy och en rosande kind.

En god egenskap bland de många har YvY-tvålen på grund av dess sammansättning av de förnämsta vegetabiliska ingredienser däri, att den vid dagligt bruk så väl skyddar och bevarar huden från de påfrestningar av stark solhetta och skarpa vindar, som särskilt göra sig kännbara vid segling.

Använd därför under sol- och sommardagar — hemma som på utfärder — endast den suveräna

YvY-Tvålen

Pris 1 kr.

Skönhet och harmoni

Han gjorde henne sin kärleksförklaring och hon tillstod att hans känslor voro besvarade.

Så frågade hon, vad det var som han mest beundrade hos henne.

Han svarade:

"Jag älskar din skönhet, Din rena själ, Ditt goda huvud — men mest av allt älskar jag Din kvinnliga charm."

En kvinna må göra ett aldrig så tilltalande intryck, hon får dock aldrig, om hon vill skapa ett fulländat helt, glömma en del viktiga finesser.

Armtranspirationen och den därmed oundvikligt följande, fränstötande lukten får ingen kvinna anse som en bagatell. Den är hennes värsta fiende.

Utsätt Eder icke för att bliva satt i skuggan på grund av ett ont, som så lätt kan botas. Använd regelbundet två kvälar varje vecka.

ODO-RO-NO

(Medlet mot transpiration)

och Ni vinner den behagliga känslan av att vara fullständigt soignerad.

ODO-RO-NO erhålles överallt i flaskor à kr. 2: 75 o. 5:—.

FLORODOL

För Rationell Hudvård

TVÅL

Parfymeri FLORA, GEFLE

Florodol var morgon ny
Förklarar frisk och väcker hy.

Naturlig, bedårande c h a r m

Tusenden sinom tusenden bevara sin ungdoms fraicha hy hela livet ut genom att vårda sin hud enligt naturens egen enkla regel.

Ju mera kvinnan söker vägen till skönhet, desto mer övergår hon till att uteslutande använda naturliga medel för hyns bevarande.

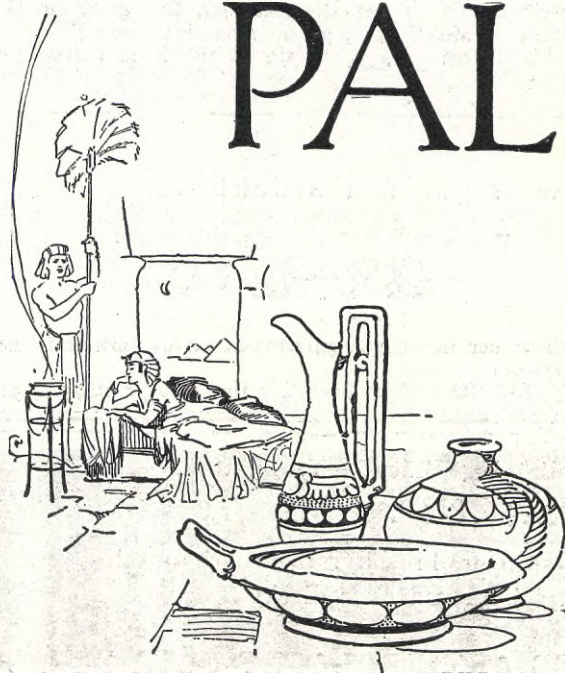
Detta innebär först och främst en ren hud. Porerna måste hållas rena och öppna för att kunna fungera på ett naturligt sätt. Därför är tvål och vatten grunden till all modern skönhetsvård — den enda hemligheten är, vilken tvål man bör välja och hur den skall användas.

Palmolive-tvålen är skönhetsvålen av rang — en tvål, som är framställd och avpassad för den moderna hudvårdens krav.

Följ naturens enkla regel:

Tvätta ansiktet med Palmolive. Den består uteslutande av palm- och olivoljor, vars fina, milda lödder gör Eder hy klar och ren, håller porerna öppna och framkallar en god blodcirkulation, som bidrager till den nödvändiga förnyelsen av huden.

PALMOLIVE

Det finns många gröna toilettvålar, som påstås innehålla diverse palm- och olivoljor, men ingen av dessa tvålar kan mäta sig med den enda äkta — PALMOLIVE.

1 krona
per st.
Dryg —
därför billig

THE PALMOLIVE COMPANY, SVEAVÄGEN 23, STOCKHOLM

STOCKHOLM—GÖTEBORG ELLER VICE VERSA

genom mellersta Sveriges naturskönaste och intressantaste bygder, genom dess kanaler och vackra insjöar. Två och ett halft dygns härlig färd på bekväma turistångare. — Eller

Ⓣ

2½ öre en portion FÖR ALLA ÄLDRAR En portion öre **2½**

Var inte rädd

för att baket ej skall lyckas. Använd bara det yppersta bakpulvret, och resultatet måste bli bra.

Vare sig Ni bakar tårter eller kakor, plättar eller puddingar, kommer Ni att bli glatt överraskad av, hur briljant resultatet blir med

Ekströms Jästmjöl

— Cream-Phosphatpulvret med den underbara jäskraften.

△

med vår ångare från Stockholm

TILL JÖNKÖPING,

där anknytning finnes med bilrouten JÖNKÖPING—GÖTEBORG passerande de natursköna platserna Hjo—Varnhem—Skara—Kinnekulle—Lidköping—Läckö—Trollhättan.

BEKVÄM TURISTBIL.

Alla upplysningar, broschyrer etc. erhållas hos Resebyråerna eller direkt från

**ÅNGFARTYGS AKTIEBOLAGET GÖTA KANAL
GÖTEBORG, STOCKHOLM**

Ⓣ